

Klaar voor morgen

Jaarrapport GGzE 2019

Jaarrapport 2019

BESTUURSVERSLAG BIJ DE JAARREKENING

Op een duidelijke en aantrekkelijke manier verantwoording afleggen aan onze stakeholders over het gevoerde beleid en de geleverde prestaties. Dat is ons doel van het bestuursverslag.

Er is één jaarverslag en separaat deze jaarrekening. Beide documenten horen bij elkaar. Uiteraard worden ook de elektronische bijlagen gevuld op www.jaarverslagenzorg.nl (DigiMV).

Algemene informatie

Algemeen

Stichting GGzE biedt hulp en ondersteuning aan mensen met ernstige, meervoudige en vaak langdurende psychiatrische problemen. Samen met de cliënt en de naasten bepalen we welke behandeling het beste aansluit op de behoefte van de cliënt. Het zo goed mogelijk functioneren en deelnemen aan de maatschappij is daarbij het uitgangspunt. GGzE investeert in het bijzonder in een gezond makende en gastvrije behandelomgeving, omdat zij van mening is dat dit het herstel ten goede komt. Als gevolg van de toenemende specialisatie in de zorg is voor GGzE en haar cliënten een goede samenwerking met ketenpartners van groot belang.

Middels het meerjarenbeleidsplan 2019-2022 heeft GGzE het perspectief voor deze jaren geschetst. Met dit perspectief wordt een beeld gegeven hoe GGzE in deze drie jaar een antwoord biedt op de veranderende wereld om ons heen.

Behalve inhoudelijke uitdagingen zijn er ook financiële uitdagingen. GGzE heeft een groot aantal financieringsbronnen. In verschillende hoofdlijnenakkoorden is een basis gelegd hoe de financiële groei van de geestelijke gezondheidszorg voor de komende jaren er uit komt te zien.

Missie

GGzE 'laat mensen groeien' door mensgerichte behandeling en begeleiding bij psychische problemen.

Visie

GGzE wil 'een inspirerende community voor mentale kracht zijn', waar cliënten en medewerkers geïnspireerd worden om de persoonlijke doelen in hun leven te verwezenlijken.

Een community is een groep mensen die zich met elkaar verbindt omdat ze gemeenschappelijke doelen en gemeenschappelijke waarden hebben. Leden van een community wisselen informatie met elkaar uit, waarderen elkaar en helpen elkaar. Onze community bestaat uit cliënten, naasten, medewerkers, burgers en andere organisaties. Wij zijn niet exclusief, maar willen juist inclusief zijn en samen mensen ondersteunen om in hun kracht te komen en te blijven. Ons doel is om cliënten optimaal te laten participeren in de maatschappij.

Mensen met een psychische kwetsbaarheid worden vaak gezien als burgers die niet kunnen opkomen voor zichzelf, die niet helemaal meetellen of er zijn andere vooringenomenheden. Wij zien psychische kwetsbaarheid als een kracht. Een kracht om uit een dal te kunnen geraken, maar ook een kracht om die kwetsbaarheid om te kunnen zetten in een kwaliteit. Een mentale kracht dus. Wij zijn ervan overtuigd dat mensen meer tevreden zijn wanneer ze vanuit mentale kracht een bijdrage leveren aan de samenleving.

Daarom (be)handelen we vanuit ons hart en geven we ruimte aan talent, creativiteit en humor. We stimuleren eigen regie bij cliënten en medewerkers en we zijn trots op ‘bijzonder’ zijn. We realiseren ons dat moed noodzakelijk is om ons eigen pad te kiezen, maar ook om grenzen aan te geven en elkaar beter aan te spreken.

Planetree

Planetree is en blijft voor ons de kapstok. Planetree is een innovatief internationaal zorgconcept dat gericht is op het realiseren van de best mogelijke mensgerichte zorg. Tegelijkertijd creëert het een inspirerende werkomgeving voor medewerkers. De drie pijlers (betere zorg, helende omgeving en gezonde organisatie) en de twaalf componenten blijven de handvaten voor het routeplan. In 2018 is GGzE door Planetree International bekroond met het gouden label. De vijf versnellers maken mensgerichte zorg realiseerbaar en aantoonbaar.

Gedragscode

'Zo doen wij dat hier'; zo geven mensen vaak aan wat de gewenste waarden en normen binnen een organisatie zijn. Ook concern GGzE heeft zulke waarden en normen. Deze staan omschreven in de gedragscode die gebaseerd is op de Planetree-principes. Uit respect voor elkaar hoort elke medewerker zich aan deze gedragsregels te houden. De gedragsregels zijn te vinden op het intranet van de instelling.

GGzE heeft vijf waarden genoemd, die het richtsnoer vormen voor ons handelen in het contact met de cliënten en elkaar:

- iedere medewerker doet ertoe en weet waar GGzE voor staat;
- je behandelt anderen zoals je zelf behandeld wilt worden;
- als we fouten maken dan leren we daarvan;
- deskundigheid, vernieuwing, integriteit en humor staan voorop;
- leiderschap is dienend en verbindend.

Organisatiestructuur

Toezicht

Stichting GGzE behoort tot het concern GGzE. De jaarrekening van GGzE is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van het concern GGzE te Eindhoven. Het Kamer van Koophandel nummer van GGzE is 17141715.

De Raad van Bestuur van GGzE bestuurt onder toezicht van de Raad van Toezicht en in goed overleg met de binnen GGzE functionerende adviesorganen. Ze is eindverantwoordelijk voor de algemene gang van zaken, beleidsvorming en beleidsuitvoering van concern GGzE. Ze voert de taak als collegiaal bestuur uit. Eén lid is benoemd als voorzitter. Er is geen sprake van portefeuilleverdeling, maar een verdeling van aandachtsgebieden. De besluitvorming over onderwerpen vindt plaats in de wekelijkse vergadering van de Raad van Bestuur waar ook de Geneesheer-directeur bij aanwezig is.

De Raad van Toezicht toetst of de Raad van Bestuur bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van zijn bestuurstaken oog houdt op het belang van de organisatie in relatie tot de maatschappelijke functie. De Raad van Toezicht heeft verschillende adviescommissies: Kwaliteit, HRM en Veiligheid (KHV), Governance, Auditcommissie en Remuneratiecommissie.

GGzE onderschrijft de Zorgbrede Governancecode. Bestuurders en toezichthouders van GGzE herkennen zich in de bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid en laten zich hierop

aanspreken. Eens per jaar wordt door de voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht een functioneringsgesprek gehouden met de leden van de Raad van Bestuur. In dit gesprek bespreekt de Raad van Toezicht tevens risico's op belangenverstrengeling en komen de arbeidsvoorwaarden aan de orde. De Wet Normering Topinkomens geldt hierbij als uitgangspunt. De beloning van de bestuurders is in lijn met deze wet, zie ook de jaarrekening. Hierin zijn ook de declaraties van de bestuurders opgenomen.

Het middelpunt van de organisatie vormen de cliënten en hun naasten. De zorg aan cliënten wordt geleverd door circa 100 zelforganiserende teams. De teams maken onderdeel uit van in totaal 14 eenheden. Zij worden gefaciliteerd door het management en de directie.

Per eenheid is er een eerste geneeskundige die zorg draagt voor het medisch inhoudelijk beleid. De geneesheer-directeur doet dit voor de hele instelling.

Wijzigingen Raad van Bestuur 2020

Mevrouw Vossen, lid raad van bestuur, heeft GGzE per 15 februari 2020 verlaten.

De raad van toezicht van GGzE buigt zich, in afstemming met bestuursvoorzitter Joep Verbugt, over de opvolging van Mevrouw Vossen.

BV's

GGzE heeft de volgende vennootschappen: GGzE Holding BV, Promenzo BV, Welshop BV en MHFA Nederland BV. De aandelen van de BV's zijn in handen van Stichting GGzE. In de twee eerstgenoemde BV's vindt geen activiteit plaats. In Welshop BV en MHFA Nederland BV wel.

Sinds het jaar 2018 heeft Mental Health First Aid (MHFA) Nederland zichzelf op de kaart gezet. MHFA biedt een training voor eerste hulp bij psychische klachten. In de loop van het jaar sloten steeds meer licentienemers zich aan, waardoor de cursus in bijna het gehele land beschikbaar kwam. De cursus voor volwassenen die wonen en/of werken met jongeren/adolescenten (YMHFA) is uitgerold. Voor trainers zijn twee programma's beschikbaar: het programma MHFA voor volwassenen en het programma MHFA voor jeugd. Ook bestaat de mogelijkheid om na het volgen van een volledig onderdeel gecertificeerd te worden voor beide cursussen. In 2019 hebben 3750 mensen de cursus gevolgd en er zijn 64 trainers opgeleid. Hiervan zijn 23 trainers opgeleid om de cursus Youth MHFA te geven. In totaal zijn er inmiddels 277 trainers opgeleid en hebben 8655 cursisten de cursus gevolgd. Doelstelling is om in 2027 1% van de Nederlandse bevolking te hebben getraind. Voor internationale bedrijven en organisaties kunnen de cursussen ook, indien gewenst, in het Engels worden verzorgd.

Welshop BV is in 2019 gestart als een webwinkel met online zorgproducten die los gebruikt kunnen worden, maar waar ook online producten op staan die gebruikt kunnen worden in de behandeling. Dat kan blended (face to face in combinatie met online toepassing), maar het is ook al mogelijk om een volledige behandeling online te doen. Bijvoorbeeld voor angst of depressie. Op de Welshop kan een cliënt op een toegankelijke manier kijken, vergelijken en kiezen.

Financieel

Financiële indicatoren

GGzE sluit het jaar 2019 af met een positieve financiële performance.

	2019	2018
Rentabiliteit: resultaat/totale opbrengst	0,9%	0,6%
Liquiditeit (Quick ratio = vlottende activa/kortlopende schulden)	101%	103%
Solvabiliteit (totaal eigen vermogen/balanstotaal)	32,5%	29,7%
Weerstandsvermogen volgens WfZ (totaal eigen vermogen/totaal opbrengsten)	30,2%	30,4%
Resultaat (in €'s)	1.680.480	1.019.180
Omzet (in €'s)	184.109.733	177.891.731
Investerings (in €'s)	7.000.000	6.600.000

De rentabiliteit bedraagt 0,9% en sluit daarmee aan bij het financieel lange termijnplan (hierna FLTP), waarin de jaren 2016-2019 gekenmerkt zijn als transitiejaren voor GGzE. In het jaar 2019 is iets beter gepresteerd dan de begroting. In 2019 is gestuurd op de volgende belangrijke pijlers:

1. Binden en boeien: schaarste aan personeel met risico op omzetverlies. Met name de schaarste in het verpleegkundige personeel leidde tot een hoge werkdruk zonder dat dit uiteindelijk tot veel omzetverlies geleid heeft.
2. Optimalisatie omzet:
 - a. het verhogen van de norm voor behandelaars van de declarabele tijd;
 - b. het declarabel inzetten van de opleidingen voor het werkbare gedeelte;
 - c. het gecompenseerd krijgen bij de zorgfinanciers van niet-dekkende tarieven (Kinderen & Jeugd, Sociaal Domein en het Ministerie van Veiligheid en Justitie);
 - d. het vroegtijdig acteren naar de zorgverzekeraars als de geproduceerde productie verwacht wordt af te wijken van de contractafspraken. Het sturen op een verlaging van de gemiddelde prijs per cliënt blijft een belangrijke opdracht, ook voor 2020.
3. Terughoudend investeringsbeleid en voortzetting van de kostenreductie (Sana-programma).

De stand van de liquiditeit is geëindigd op € 7,6 miljoen positief en komt daarmee aanmerkelijk hoger uit dan de uitkomst in de liquiditeitsbegroting van 2019. Door het aanpakken van afkeur bij facturatie bij zorgverzekeraars en het Ministerie van Veiligheid en Justitie is de omzet sneller geïncasseerd en is de omvang van de vorderingen afgenomen. Ook heeft het terughoudend investeringsbeleid invloed gehad op de positieve liquiditeitsontwikkeling. In het voorjaar 2019 is de afwikkeling van de nacalculatie uit de jaren 2013-2016 ad € 4,5 miljoen aan het Ministerie van Veiligheid en Justitie betaald. Hiermee is deze afrekening afgewikkeld.

Zeer actueel is de uitspraak van het kort geding dat we samen met 7 andere forensische instellingen aangespannen hebben tegen het Ministerie van Justitie en Veiligheid over de inkoopprocedure 2020 voor de Forensische Zorg. Door de rechtbank zijn we in het gelijk gesteld. Verdere invulling moet in dialoog met het ministerie plaatsvinden. Het kort geding had als scope het jaar 2020. Voor GGzE zijn dezelfde risico's aanwezig voor de jaren 2015 - 2019, waarover we nog steeds met het ministerie in gesprek zijn. Door de positieve bankstand was het niet nodig gebruik te maken van de kredietfaciliteit van de bank. Ook de facturaties van de overige financieringsvormen zijn goed op orde. Ondanks de hoge aflossingen van bijna € 10 miljoen per jaar is in 2019 geen nieuwe langlopende financiering aangetrokken. De renteswaps zijn zo afgesloten dat dit voor GGzE geen

derivatenrisico's tot gevolg heeft. Voor een nadere toelichting op beleid en doelstelling van financieel risicobeheer wordt verwezen naar paragraaf 'Financiële instrumenten en risicobeheer' zoals opgenomen in de jaarrekening onder paragraaf 1.4.2 'Grondslagen van waardering van activa en passiva'.

De solvabiliteit komt uit op 32,5% hetgeen boven de streefnorm voor eind 2019 (25%) is. De solvabiliteit is positief beïnvloed door de verbeterde facturatie van het onderhanden werk, de lagere investeringslasten en de hoge aflossing. Hierdoor is het balanstotaal verkort. GGzE is op 18 februari 2019 akkoord gegaan met het nieuwe kredietvoorstel van ING voor 2018 en 2019. De huidige Rekening Courant Kredietovereenkomst loopt tot 1 juni 2020. Voor de overeenkomst vanaf 2020 zijn gesprekken gevoerd met ING. Hiervoor is een nieuw FLTP opgesteld dat als basis dient. Daarin wordt ook een financieringsbehoefte van € 17 miljoen voor de komende jaren aangegeven die met lange financiering ingevuld zal gaan worden. De rekening courant wordt in principe aangewend voor datgene waarvoor het bedoeld is, namelijk het opvangen van mutaties in het werkkapitaal. De reactie van ING risk met de voorwaarden welke behoren bij de rekening courant afspraken 2020 - 2023 worden op korte termijn verwacht. Voor de nieuwe financiering is ook een kennismakingsgesprek met het Waarborgfonds voor de Zorgsector geweest. Een borgingstraject met WfZ heeft als voordeel een gunstiger rente en de mogelijkheid om voor een langere rentevaste periode te kiezen. Er wordt een zeer terughoudend beleid met betrekking tot de investeringen gevoerd. De investeringen verhouden zich tot het FLTP, waarbij de renovatie van het pand Ignatius de grootste vastgoedinvestering is geweest. Voor het komende jaar staan geen grote investeringen in vastgoed gepland, het accent wordt gelegd op investeringen in ICT en innovatie.

Horizontaal toezicht

Met ingang van 2013 is voor de curatieve geestelijke gezondheidszorg prestatiebekostiging ingevoerd op basis van de DBC-systematiek. Voor de definitieve afwikkeling van een schadelastjaar wordt een zelfonderzoek uitgevoerd conform het Plan van Aanpak GGZ en de controlepunten van Zorgverzekeraars Nederland. In het jaar 2019 is het zelfonderzoek cGGZ 2016 afgerond. Op basis van de Regeling GGZ worden de zelfonderzoeken 2017 en 2018 tegelijkertijd uitgevoerd in 2020. In het jaar 2019 is GGzE gestart om te komen tot horizontaal toezicht (HT). In 2020 wordt hiertoe het Control Framework intern geïmplementeerd en wordt het HT traject verder afgestemd met zorgverzekeraars.

Gezonde financiële resultaten vormen een goede basis voor de toekomst

GGzE heeft anno 2019 een financieel gezonde uitgangspositie. Deze positie vormt de randvoorwaarde om als bedrijf onze maatschappelijke functie te kunnen uitoefenen. In ons FLTP worden de kaders aangegeven waarbinnen we de keuzes voor de bedrijfsvoering maken. Dit FLTP is het financiële kompas. Het risicoprofiel van GGzE is de afgelopen jaren sterk veranderd en deze verandering neemt de komende jaren alleen maar toe als gevolg van alle ontwikkelingen in de GGZ-branch (nieuwe wet-en regelgeving, ambulantisering, bezuinigingen, prestatiebekostiging en digitalisering). Gezien de vele onzekerheden bestaat het FLTP uit enkele scenario's afhankelijk van de kracht van de ontwikkelingen die op ons afkomen. Jaarlijks worden de uitgangspunten voor de verschillende stuuroverzichten (kasstroom, balans, investeringsbegroting en exploitatiebegroting) geactualiseerd. Periodieke monitoring vindt plaats met behulp van een adequate planning- en control cyclus. In 2019 zijn verdere stappen gezet, die de Plan-Do-Check-Act verder hebben verbeterd. De opdracht voor de komende jaren is vooral het werk slimmer en in verdere

samenwerking met de ketenpartners te organiseren, waardoor de wendbaarheid van de organisatie vergroot wordt.

Impact uitbraak Covid-19 pandemie

Algemeen

In december 2019 kwamen vanuit China berichten over een besmettelijk virus. Dit virus (COVID -19) zorgde begin 2020 voor veel patiënten en slachtoffers in China en in februari 2020 waren er de eerste patiënten en slachtoffers in Nederland. Begin maart 2020 nam de regering een aantal drastische maatregelen, waaronder het nagenoeg stilleggen van het openbare leven in geheel Nederland. Gezien de grote besmettelijkheid van dit virus leidde dit tot drastische hygiëne- en veiligheidsmaatregelen. De extra inzet van onze zorgprofessionals in deze tijd voor de zorg van een kwetsbare groep mensen in onze samenleving is groot. Daarnaast zien we op andere gebieden juist weer een enorme afschaling in de zorglevering. Met name op de intramurale zorgvraag is de intensiteit van de zorgverlening toegenomen, doordat wij als instelling te maken hebben gekregen met bewoners die ziek zijn geworden door COVID-19, door het wegvallen van mantelzorg door familie van de bewoners door de afgeschafte bezoekersregelingen en door de extra vereisten die gesteld worden aan bescherming van onze medewerkers en bewoners. Naast de intensivering van de zorgverlening voor deze groep mensen, nemen ook de kosten toe voor de levering van zorg door de extra maatregelen, die wij genomen hebben om onze medewerkers en bewoners te beschermen en door een toename van het ziekteverzuim.

Daarentegen is de inzet vanuit de zorg in de vorm van dagbesteding en behandeling verminderd door alle maatregelen die getroffen zijn om de verspreiding van het virus zoveel mogelijk tegen te gaan.

De eerste zichtbare effecten van de coronacrisis zijn omzetsderving (met name op de extramurale zorg) en additionele kosten als gevolg van een hoger ziekteverzuim, hogere inzet van personeel, kosten voor inrichten van twee (tijdelijke) cohort-afdelingen, hogere schoonmaakkosten, ombouwkosten van ruimten en de aanschaf van beschermende hulpmiddelen, etc. GGzE blijft het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen volgen en we blijven tegelijkertijd onze uiterste best doen activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten, zonder daarbij de gezondheid van de medewerkers in gevaar te brengen.

Inmiddels zijn er meerdere formele uitingen gedaan door ZN, NZa, zorgverzekeraars, Ministerie van Justitie en zorgkantoren in brieven in maart en april 2020 dat omzetsderving en aanvullende kosten (deels) vergoed zullen gaan worden en dat deze, gezien de ernst van de uitbraak, achteraf gedeclareerd kunnen worden, waardoor GGzE verwacht dat dit slechts een beperkt effect heeft op het bedrijfsresultaat. Tevens is de toezegging gedaan dat er voldoende bevoorschotting zal zijn. VWS en VNG hebben ook overeenstemming bereikt over eenzelfde set aan maatregelen voor de activiteiten in de Wmo en JW.

Ondanks de onzekerheden als gevolg van de Covid-19 uitbraak kan GGzE gebruik maken van de steunmaatregelen die door bovengenoemde partijen worden aangeboden. Naast deze specifieke toezeggingen door de verschillende financiers kan aanspraak worden gemaakt op landelijke regelingen, waaronder NOW en uitstel van betaling van fiscale heffingen. Op basis van de meest actuele inzichten op het moment van vaststellen van deze jaarrekening kunnen de financiële gevolgen van Covid-19 worden opgevangen binnen de huidige liquiditeit inclusief kredietlimiet en de

overeengekomen ratio's met de banken en is er geen sprake van een materiële onzekerheid over de financiële continuïteit voor GGzE.

Specifieke toelichting

- **Het Coronavirus / impact op organisatie:**
Vanaf medio maart 2020 hebben wij een aantal maatregelen genomen om de effecten van het COVID-19 virus te bewaken en te voorkomen, zoals het vormen van veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze cliënten en medewerkers. De zorg van onze cliënten en veiligheid van onze medewerkers heeft de hoogste prioriteit. Er is zoveel mogelijk capaciteit ingezet om de zorg onder de aangescherpte hygiëne- en veiligheidsvereisten te continueren. Op onze zorgprofessionals is een beroep gedaan op extra flexibiliteit. Medewerkers in niet kritische functies zijn verzocht zoveel mogelijk thuis te werken.
- **Risico's en onzekerheden:**
Tot het moment dat de crisis onder controle is, is het niet duidelijk wat het uiteindelijke beslag op de organisatie zal zijn. Op dit moment zijn er nog veel onzekerheden. Tijdens deze crisis werken veel medewerkers op de toppen van hun kunnen. Nog niet duidelijk is wat het eventuele effect daarvan kan zijn.
- **Genomen en voorziene maatregelen:**
GGzE leeft de maatregelen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zo goed als binnen de mogelijkheden na. Met andere zorginstellingen is veelvuldig afstemming over de zorglevering en de beschikbaarheid van medische hulpmiddelen, zoals beschermingsmaterialen.
- **Impact op activiteiten:**
Door de hoge mate van urgentie om verdere verspreiding van het virus te voorkomen en de strenge veiligheidseisen is de behandeling- en dagbesteding productie vanaf begin maart aanzienlijk gedaald. Ook andere activiteiten, zoals scholing en opleidingen zijn aanzienlijk gereduceerd dan wel stopgezet.
- **Steun van zorgverzekeraars en overheden:**
Op landelijk niveau zijn de koepels (ZN en VNG) met elkaar overeengekomen passende financiële maatregelen te nemen. Dit betreft o.a. aanvullende bevoorschotting tot 100% op de langdurige en forensische zorg en WMO en Jeugdwet en 60%-85% van de ZVW-zorg, passend bij de omvang van contractueel overeengekomen omzet, maar ook hoe om te gaan met meer- en minder kosten (zowel personeel, materiaal als geneesmiddelen) en meer- en minder omzet. ZN en VNG hebben aan de zorginstellingen via verschillende brieven in maart en april 2020 laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd kan worden. Er worden met zorgverzekeraars gesprekken gevoerd, maar de uitkomst hiervan is nog ongewis. Ook de minister van VWS heeft in zijn brief d.d. 15 april 2020 aan de Tweede Kamer laten weten dat de overheid de zorgsector in staat wil blijven stellen om te doen wat nodig is om voor de lange termijn de continuïteit van zorg en ondersteuning te borgen.

Op dit moment zijn de effecten op liquiditeit, resultaat en vermogen nog onvoldoende duidelijk. Op basis van de intentie afspraak van de verschillende financiers en de minister, hebben wij de verwachting dat de financiële risico's van deze crisis relatief beperkt blijven. Immers GGzE houdt middels bevoorschotting voldoende liquiditeit en middels compensatie voor gedeerde opbrengsten en extra gemaakte kosten kan een acceptabel bedrijfsresultaat over 2020 gerealiseerd worden. Op basis van de hierboven genoemde gemaakte afspraken vinden wij de continuïteitsveronderstelling passend.

Planning- en control cyclus

De planning- en control cyclus van GGzE is gebaseerd op het meerjarenbeleidsplan en is ingericht op basis van de Planetree-componenten. Het FLTP is onderdeel van dit meerjarenbeleidsplan.

Op basis van het meerjarenbeleidsplan GGzE-breed wordt elk jaar een jaarplan gemaakt. De voortgang wordt drie keer per jaar gemonitord aan de hand van een vast format (viermaands rapportage). Het jaar eindigt met déchargegesprekken.

In 2019 is een risicoparagraaf onderdeel geworden van de begroting en de reguliere P&C rapportages en -besprekingen. Het proces dat hiervoor in 2019 gestart is wordt in 2020 voortgezet. De Planning & Control cyclus heeft als basis het meerjarenbeleidsplan 'van inspiratie naar realisatie' en het jaarplan en de begroting 2020. Voor het behalen van de resultaten wordt gestuurd op een combinatie van prestatie-indicatoren en risicomanagement, waarbij met behulp van een realtime beschikbaar dashboard de realisatie van de afspraken uit het managementcontract worden gevolgd en besproken. Op 4 maandbasis wordt gewerkt met een prognose (groei naar rolling forecast) zodat de focus vooral is gericht op vooruitzien.

Sturing op positieve financiële resultaten

Focus in de sturing ligt op een positieve kasstroom 2020, een positieve operationele bedrijfsvoering, een verdere opbouw van de solvabiliteit en het binnenhalen van nieuwe (derde) geldstromen. Voor boekjaar 2020 wordt wederom een positief resultaat verwacht. Ook de verwachting voor de kasstroom is positief.

De jaarlijkse investeringen zijn voor de komende boekjaren naar verwachting stabiel en liggen op het niveau van het geactualiseerde FLTP. In 2020 hoeft geen beroep te worden gedaan op de kapitaalmarkt. In de leningen worden op rentevervalmomenten de rentekosten herzien. Door deze herzieningen worden lagere rentekosten verwacht. Het totale personeelsbestand laat in het komende boekjaar naar verwachting een stijging zien, welke tred houdt met een hogere omzet. Binnen de forensische zorg is momenteel discussie gaande over de (te lage) tarieven voor het jaar 2020, waarbij acht grote aanbieders van gespecialiseerde forensische zorg een kort geding tegen de staat hebben aangespannen. De rechter heeft de instellingen in het gelijk gesteld, waardoor nieuwe gesprekken over de kortingen op de tarieven 2020 worden gevoerd en mogelijk ook afrekeningen 2015-2019 worden herzien, waarbij overschrijdingen op landelijk gemiddelde dagprijzen moet worden terugbetaald.

Meerjarenbeleidsplan 2019 - 2022

Middels het meerjarenbeleidsplan 2019-2022 heeft GGzE het perspectief voor deze jaren geschetst. Met dit perspectief wordt een beeld geschetst hoe GGzE deze drie jaar een antwoord biedt op de veranderende wereld om ons heen. Met het meerjarenperspectief wil GGzE:

- Beter inspelen op de individuele behoefte van cliënten, maar ook ondersteuning bieden bij individuele zoektochten van cliënten;
- De kracht van het collectief benadrukken en dit collectief ook gebruiken om de mentale kracht van mensen te vergroten;
- De ongelijkheid bestrijden onder andere door het verminderen van het stigma dat op de psychiatrie rust.

Behalve inhoudelijke uitdagingen zijn er ook financiële uitdagingen. GGzE streeft niet naar maximalisatie van de winst of het eigen vermogen; de cliënt staat radicaal voorop onder de voorwaarde van een gezond financieel ‘huishoudboekje’. Voor de continuïteit van de dienstverlening is een financieel gezonde organisatie randvoorwaardelijk. Het jaarlijkse geactualiseerde FLTP is hierbij het financiële kompas voor de toekomst. Risico- en prestatie management gaan hand in hand en zijn het uitgangspunt in de gehele plan-do-check-act cyclus. De opdracht voor de komende jaren blijft het werk slimmer met elkaar organiseren waardoor de wendbaarheid van de organisatie vergroot wordt.

Voornaamste uitdagingen en onzekerheden

Afgelopen jaren zijn door GGzE de belangrijkste risico's in kaart gebracht. De essentie van risicomanagement komt neer op het voorkomen van verrassingen, een doel dat in de praktijk nagenoeg iedere manager en medewerker nastreeft. Effectief performance- en risicomanagement is onlosmakelijk verbonden met cultuur en leiderschap. Door middel van een gedegen administratieve organisatie en toereikende interne beheersingsmaatregelen, waaronder een gedetailleerd procuratie- en autorisatiereglement, worden diverse (fraude)risico's tot een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Risico's vormen een integraal onderdeel van de planning en control-cyclus en dus ook van de voortgangsgesprekken die door de Raad van Bestuur en directie met de managers worden gevoerd. Hieronder nemen we de belangrijkste risico's door.

Risico door uitbraak Covid-19 pandemie

Naast de reeds bekende effecten leiden de ingrepen die moeten worden gedaan zowel op korte termijn als op middel lange termijn tot verstoring van het reguliere zorgproces en is het onbekend wat de eventuele gevolgen op langere termijn voor onze bedrijfsactiviteiten zijn. Op dit moment is nog geen reële inschatting te maken van de extra kosten en het effect op de opbrengsten. Wel hebben de financiers en het ministerie toegezegd de zorginstellingen te ondersteunen in de zorgverlening en in financieel opzicht.

Financieel perspectief

Behalve inhoudelijke uitdagingen zijn er ook financiële uitdagingen voor deze drie jaar. GGzE heeft een aantal grote financieringsbronnen. In verschillende hoofdlijnakkoorden is een basis gelegd hoe de financiële groei van de geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg voor de komende jaren er uit komt te zien.

- Uit het hoofdlijnenakkoord voor de GGZ wat betrekking heeft op de zorgverzekeringswet is de verwachting dat er een bescheiden groei mogelijk is. Het ministerie en ander betrokken partijen hebben de ambitie om de kwaliteit van de GGZ in Nederland verder te verbeteren en eraan bij te dragen dat de zorg zowel nu als in de toekomst zowel fysiek, tijdig als financieel toegankelijk blijft, o.a. door terugdringen van administratieve lastendruk. Dit

betekent dat er ruimte is voor een gemiddelde volumegroei van 1%. Daarnaast is afgesproken dat de compensatie voor loon- en prijsstijgingen volledig wordt vertaald.

- Binnen het Sociaal Domein zal moeten blijken op welke wijze en in welke mate de Gemeente Eindhoven haar tekorten door zal vertalen naar de aanbieders. Ingezet wordt op adequate prijzen en tarieven. GGzE vindt het belangrijk om in partnerschap met gemeenten een passend aanbod voor de meest kwetsbare groepen te kunnen blijven doen.
- Voor de forensische zorg is een meerjarenakkoord gesloten met het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De onderwerpen die hierin aan de orde zijn, vertonen veel overeenkomsten met het hoofdlijnenakkoord voor de GGZ, zoals het tegengaan van regelgekte, het stimuleren van de arbeidsmarkt en een nieuwe financieringssystematiek.
- De toenemende regel- en verantwoordingsdruk in de GGZ, de grote diversiteit en schotten tussen de verschillende financieringsstromen, de grote verschillen tussen de af te sluiten contracten met zorgfinanciers (zelfs binnen eenzelfde financieringsstroom) en het aantal contracten is tot extreme hoogte toegenomen¹. Als GGzE werken we toe naar een situatie waarbij transparantie en wederzijds vertrouwen als uitgangspunt voor informatie-uitwisseling in de keten geldt. Bij horizontaal toezicht hoort zowel vertrouwen als control, het zijn twee kanten van dezelfde medaille.

Het op tijd deponeren van het jaarverslag, de jaarrekening 2019, alsmede de managementletter van de accountant, laten zien dat de kwaliteit van de interne administratieve organisatie en interne controle van een goed niveau zijn.

- Er is een tekort aan beschikbare behandelaren, waardoor relatief veel inhuur van gekwalificeerd personeel plaatsvindt. Door het tekort aan deze behandelaren zou anders niet in alle gevallen de gewenste zorg geleverd kunnen worden en worden productieafspraken met de financiers mogelijk niet gehaald. Om dit te voorkomen wordt personeel ingeleend, dat is echter een duurder alternatief. GGzE tracht met diverse initiatieven de aantrekkingskracht op nieuw personeel te vergroten.
- Er is een tekort aan VOV-personeel, waardoor er grote werkdruk ervaren wordt. De werkdruk blijft voortdurend onder de aandacht en is een belangrijk bespreekpunt met de financiers. Samen met het Ministerie van Justitie is subsidie vrijgemaakt om met een brede arbeidsmarktaanpak de potentiële arbeidsmarkt te vergroten, en instroom van nieuwe medewerkers te bevorderen. Primair richten partijen zich op scholing, werving en beeldvorming. Met deze aanpak willen partijen bereiken dat het aantal openstaande vacatures in de sector wordt teruggebracht, en dat er meer goed opgeleid, ervaren personeel werkzaam is maar vooral ook werkzaam blijft in de sector.
- Daarnaast ervaren bankiers de laatste jaren toename van risico's in de zorgsector. Samen met de ontwikkelingen in de Europese regelgeving voor de banksector (Basel 3) betekent dit dat bankiers steeds meer terughoudend zijn in het verstrekken van kredieten aan zorgaanbieders. GGzE ervaart dit met name rond de financiering van haar werkkapitaal.
- Het rentepercentage voor de bestaande leningen met rentevervalmomenten tot 2019 is reeds vastgelegd. Verder volgt GGzE de marktwaarde van de vier bestaande swaps binnen de huidige financiering van € 52 miljoen. Voor deze swaps is de zogenaamde 'Bijstortverplichting' ('Margin Call') uitgesloten. Daardoor is het risicoprofiel van deze swaps vergelijkbaar met dat van de andere lange financieringen.

¹ Zodra het zorgprestatie-model (hierna ZPM) ingevoerd wordt, zal sprake zijn van "ontschotting". De verwachting is vanaf 1 januari 2022.

- De overheid heeft als beleid dat de kosten van vastgoed en van de financiering door middel van integrale bekostiging door zorgaanbieders in hun tarieven in rekening moeten worden gebracht bij de zorgverzekeraars. Hierdoor lopen instellingen bezettingsrisico's, die in combinatie met de geprognosticeerde afbouw van bestaande klinische capaciteit extra druk geven op de dekking van de kapitaallasten. Op basis van periodieke interne financiële analyses blijkt dat, ondanks deze extra druk op de dekking van de kapitaallasten, er geen indicaties zijn voor bijzondere waardeverminderingen (impairments) op vastgoed.
- GGzE streeft een risicomijdend treasurybeleid na om zodoende financiële risico's te mitigeren. De treasuryfunctie maakt gebruik van verschillende financiële instrumenten om risico's te beheersen en te sturen. Deze risico's worden verder beschreven in de waarderingsgrondslagen onder het kopje "financiële instrumenten en risicobeheer".

Cliëntperspectief

- Meer flexibiliteit in de organisatie
In het jaar 2020 is het herijkte besturingsmodel van kracht waarbij de zorgdivisie een hiërarchische verantwoordelijkheid gekregen heeft. Primair staat het empowerment en de groei van cliënt en medewerker centraal.
- Cliënttevredenheid
In 2019 zijn cliënttevredenheidsmetingen uitgezet en verbeteracties geformuleerd.

Interne processen

- Adequate stuurinformatie
De informatieverstrekking is in het jaar 2019 verder doorontwikkeld en verbeterd. Voor het behalen van de resultaten wordt vanaf 2019 gestuurd op een combinatie van prestatie-indicatoren en risicomanagement, waarbij de verantwoordelijkheden zijn belegd op het niveau van de Raad van Bestuur en directie.
- Aandacht voor persoonlijke groei van medewerkers
GGzE gelooft in de talenten van haar medewerkers. Met de slogan 'Laat mensen groeien' zoeken we met medewerkers naar mogelijkheden om daadwerkelijk in hun werk te groeien. Dit kan door trainingen en opleidingen, maar ook door te wisselen van baan, binnen of buiten GGzE. Door middel van binden en boeien is hiervoor blijvende aandacht.
- Afhankelijkheid van externe partijen
GGzE is afhankelijk van veel externe partijen en financiers. Deze samenwerking met en afhankelijkheid van vele externe partijen heeft impact op hoe de GGzE haar interne processen heeft ingericht. Het omgaan met de vele financieringsstromen toont echter ook de kracht van GGzE. We kunnen de totale keten van complexe psychiatrische problemen bedienen, van TBS met justitiële maatregelen tot integratie in de wijk. Dit risicoprofiel heeft dus zeker ook voordelen voor GGzE en vooral ook voor onze klanten. Een andere belangrijke externe partij is de leverancier van het EPD. De risico's die hiermee samenhangen proberen we af te dekken door een nauwe samenwerking en duidelijke contractafspraken.

Leer- en groeiperspectief

- Verandervaardigheid van medewerkers

De zelforganisatie is tevens ingezet om het risico op beperkte verandervaardigheden van medewerkers en organisatie te minimaliseren.

- Leiderschapsstijl passend bij de organisatie

Voor het jaar 2019 vindt een bijstelling plaats in de sturing van de organisatie. De eenheden worden gegroepeerd onder de directie. De beweging naar zelforganisatie wordt verder geoptimaliseerd en de teamstructuur blijft bestaan. De verantwoordelijkheid vanuit de directie is door deze aanpassing meer helder en biedt met name op strategisch niveau meer houvast.

- Delen van Informatie, innovaties en verbeteringen

GGzE wil beter worden in het aanbieden van eHealth-producten. Naast de WELshop is ook een cliëntportaal ontwikkeld.

Continue aandacht voor gegevensbescherming informatieveiligheid en privacy (AVG)

GGzE is gecertificeerd (NEN-ISO/IEC 27001:2013 en NEN 7510-1: 2017). In dit kader heeft er in 2019 een interne en een externe audit plaatsgevonden op de normvereisten van informatiebeveiliging. Dit heeft een aantal verbeterpunten opgeleverd. In 2019 is gewerkt volgens het privacy beleidskader en is aandacht uitgegaan naar de organisatiestructuur (governance). Het veilig digitaal werken en het voorkomen van incidenten is in 2019 met de tien gouden regels onder de aandacht van medewerkers gebracht.

Tot slot

Hoewel altijd verbeteringen mogelijk zijn, is de Raad van Bestuur van mening dat door de wijze waarop planning en control plaatsvindt en op risico's wordt geanticipeerd, GGzE 'in control' is. Wij gaan door op de ingeslagen weg, GGzE laat mensen groeien!

april 2020

W.G.

J.W.M. Verbugt

Voorzitter Raad van Bestuur GGzE

Jaarrekening 2019

INHOUDSOPGAVE

	Bestuursverslag bij de jaarrekening	3
1	Jaarrekening 2019	21
1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2019	22
1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2019	23
1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht	24
1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	25
1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans	39
1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	51
1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	52
1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2019	53
1.9	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	54
1.10	Enkelvoudige balans per 31 december 2019	63
1.11	Enkelvoudige resultatenrekening over 2019	64
1.12	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	65
1.13	Toelichting op de enkelvoudige balans	66
1.14	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening	69
1.15	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	72
1.16	Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	
2	Overige gegevens	75
2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	76
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	79

1. Jaarrekening 2019

1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na resultaatbestemming)

	<i>Ref.</i>	31-dec-19	31-dec-18
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	140.053.293	145.598.446
Financiële vaste activa	2	74.171	74.171
Totaal vaste activa		140.127.464	145.672.617
Vlottende activa			
Voorraden	3	144.985	155.799
Onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's	4	6.311.933	5.048.168
Vorderingen en overlopende activa	5	17.212.261	22.467.200
Liquide middelen	7	7.576.213	8.607.337
Totaal vlottende activa		31.245.392	36.278.504
Totaal activa		171.372.856	181.951.121
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	8		
Kapitaal		45	45
Bestemmingsfonds WLZ		9.849.565	9.849.565
Algemene reserve		45.858.901	44.178.421
Totaal eigen vermogen		55.708.511	54.028.031
Voorzieningen	9	10.012.614	9.968.494
Langlopende schulden	10	74.619.664	82.828.972
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	388.126	4.340.589
Kortlopende schulden en overlopende passiva	11	30.643.941	30.785.035
Totaal passiva		171.372.856	181.951.121

1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

	<i>Ref.</i>	2019	2018
		€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	13	173.959.429	167.122.035
Subsidies	14	4.912.061	5.868.546
Overige bedrijfsopbrengsten	15	5.238.243	4.901.150
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>184.109.733</u>	<u>177.891.731</u>
Bedrijfslasten			
Personeelskosten	16	133.773.430	128.301.831
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	12.518.111	12.993.045
Overige bedrijfskosten	18	32.463.779	31.312.424
Som der bedrijfslasten		<u>178.755.320</u>	<u>172.607.300</u>
Bedrijfsresultaat		5.354.413	5.284.431
Financiële baten en lasten	19	-3.555.533	-4.127.050
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		<u>1.798.880</u>	<u>1.157.381</u>
Aandeel derden	20	-118.400	-138.201
Resultaat boekjaar		<u><u>1.680.480</u></u>	<u><u>1.019.180</u></u>
Resultaatbestemmingen			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2019	2018
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserve		1.680.480	1.019.180
Bestemmingsfonds WLZ		0	0
		<u>1.680.480</u>	<u>1.019.180</u>

1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Ref.	2019		2018	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			5.354.413		5.284.431
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	1	12.518.111		12.993.045	
- mutaties voorzieningen	9	44.120		433.496	
			12.562.231		13.426.541
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	3	10.814		4.456	
- mutatie onderhanden projecten DB(B)C's	4	-1.263.765		-189.967	
- vorderingen	5	5.254.939		16.747.526	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	-3.952.463		2.775.671	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	11	1.358.906		878.013	
			1.408.431		20.215.699
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			19.325.075		38.926.671
Ontvangen interest	19	92.417		80.270	
Betaalde interest		-3.647.949		-4.314.377	
Aandeel derden	20	-118.400		-138.201	
			-3.673.932		-4.372.308
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			15.651.143		34.554.363
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringsmateriële vaste activa	1	-6.984.303		-6.565.161	
Desinvesteringmateriële vaste activa	1	11.345		84.382	
Overige investeringen in financiële vaste activa	2	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-6.972.958		-6.480.779
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	10	0		0	
Aflossing langlopende schulden	10	-9.709.309		-9.707.040	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-9.709.309		-9.707.040
Mutatie geldmiddelen			<u>-1.031.124</u>		<u>18.366.544</u>
Bovenstaand kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.					
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
Stand per 1 januari			8.607.337		-9.759.207
Mutatie boekjaar			-1.031.124		18.366.544
Stand per 31 december			<u>7.576.213</u>		<u>8.607.337</u>

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Groepsverhoudingen

Stichting GGzE behoort tot concern GGzE. De jaarrekening van GGzE is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van concern GGzE te Eindhoven. Het kamer van koophandelnummer van GGzE is 17141715.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

Vestigingsadres

Stichting GGzE is feitelijk gevestigd op Dr. Poletlaan 40, 5626 ND te Eindhoven.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand jaar.

Presentatie posten in de jaarrekening:

In de enkelvoudige jaarrekening worden slechts de posten toegelicht welke afwijken van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de overige toelichtingen verwijzen we naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Wijziging in rubricering binnen de balans en resultatenrekening die in het jaar 2019 zijn toegepast, worden ook voor het vergelijkende jaar 2018 uitgevoerd. Hierdoor kunnen de cijfers van het voorgaand jaar afwijken van de cijfers in de gepresenteerde jaarrekening 2018. Dit heeft geen resultaatimpact.

Stelselwijziging

Besloten is om de waarderingsgrondslag van groot onderhoud met ingang van 1 januari 2019 aan te passen. De reden voor deze stelselwijziging is gelegen aan de richtlijnen die door RJ zijn aangepast en de verwerking van groot onderhoud voortaan via de componentenbenadering in de materiële activa moet worden verwerkt of via een onderhoudsvoorziening. GGzE paste deze componentenbenadering al vergaand toe, maar heeft deze voor 2019 verder uitgewerkt om zo volledig aan te sluiten bij de RJ. Deze wijziging mocht prospectief toegepast worden, waardoor er geen correcties op voorgaande boekjaar gedaan hoeven te worden en daarmee vanaf 2019 gestart kan worden met deze methode.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van GGzE zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende vennootschappen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Meriadoc is volledig geconsolideerd in verband met aansprakelijkheid van GGzE bij schulden. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van GGzE.

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen

rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen van GGzE. De financiële gegevens van de in de consolidatie opgenomen vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en het resultaat zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. De tot de groep behorende vennootschappen staan in de volgende tabel.

Naam	Vestigingsplaats	Aandeel in aandelenkapitaal in %	Wijze van consolidatie	Resultaat per onderdeel €	Resultaat aandeel van GGzE €
GGzE Holding BV	Eindhoven	100%	integraal	-80	-80
Promenzo BV	Eindhoven	100% (middelijk)	integraal	-80	-80
GGzE ICT BV	Eindhoven	100% (middelijk)	integraal	-44.187	-44.187
MHFA BV	Eindhoven	100% (middelijk)	integraal	-60.978	-60.978
VOF Meriadoc	Geldrop	33%	integraal	177.600	59.200

Transacties geschieden tegen marktconforme prijzen en zijn zorg gerelateerd en/of adviserend van aard. VOF's worden integraal geconsolideerd (voorheen proportioneel). Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht. Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van GGzE zijn verbonden partijen.

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan GGzE wordt toegerekend.

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en inschattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden

opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- Materiële vaste activa
- Voorzieningen

Schattingswijziging

GGzE heeft in 2019 voor het pand Grijze Generaal een schattingswijziging doorgevoerd ten aanzien van de gehanteerde levensduur. Dit in verband met het sluiten van deze locatie per 31-12-2023. Het effect van deze wijziging is jaarlijks, tot en met het jaar 2023, € 115.000 en is een verhoging van de jaarlijkse afschrijvingskosten materiële vaste activa. Deze aanpassing is prospectief verwerkt en heeft geen effect op de vergelijkende cijfers 2018.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Groot onderhoud:

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Vaste activa zijn beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter. Dit doet zich voor bij wijzigingen in omstandigheden die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto-kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren, of de bij verkoop te realiseren directe opbrengstwaarde indien deze hoger is. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde (= de hoogste van enerzijds de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen en anderzijds de directe opbrengstwaarde), worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

GGzE heeft de realiseerbare waarde van het vastgoed getoetst op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed. Deze is benaderd op het niveau van de kasstroom genererende eenheden en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2019. Er is geen aanleiding om extra afwaardering te plegen.

Belangrijke overige veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- evenals in 2018 is de kasstroom genererende eenheid gebaseerd op instellingsniveau;
- per pand is de gemiddelde economische levensduur inclusief restwaarden bepaald;
- uit de meerjarenbegroting afgeleide kasstromen voor de jaren 2019 tot en met 2022 en genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2020 tot aan einde verwachte gebruiksduur.
- vervangingsinvesteringen tot het niveau dat noodzakelijk wordt geacht om het betreffende vastgoed tot aan het einde van de levensduur in gebruik te houden;
- een disconteringsvoet van 4,65%, zijnde het gemiddelde van de externe vermogenskosten van GGzE en het gewenste rendement op het eigen vermogen (indicatie 2%).

Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa

Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering bestaat uit het saldo van gerealiseerde projectkosten, toegerekende winst en (indien van toepassing) verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover GGzE in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde. Afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

Leningen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Waarborgsommen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode onder aftrek van een voorziening voor incourantheid, voor zover daartoe aanleiding bestaat.

Onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's

Het onderhanden werk uit hoofde van DB(B)C's / DB(B)C-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DB(B)C's / DB(B)C-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden.

Op de onderhanden projecten worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Voor voorzienbare verliezen op de onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's wordt een voorziening op de waardering in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. De reële waarde benadert de boekwaarde. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Continuïteit

Algemeen

De financiering vindt plaats met eigen vermogen en vreemd vermogen.

Het eigen vermogen van GGzE bedraagt per 31 december 2019 € 55.708.511 positief.

Het vreemd vermogen is verdeeld in lang en kort, waaronder door banken in rekening-courant verstrekte middelen en door banken verstrekte leningen. De banken hebben voorwaarden gesteld in de financieringsovereenkomsten die GGzE dient na te komen. Daarbij is de rekening-courant financiering dagelijks opzegbaar. Aan de hand van de cijfers in de jaarrekening 2019 is door GGzE en de bank geconstateerd dat aan de voorwaarden van de afgesproken "Ratio's en andere Financiële Verplichtingen" is voldaan.

Wij verwachten dat de cashflow over het boekjaar 2020 zich positief zal ontwikkelen als gevolg van de volgende maatregelen die wij inmiddels hebben getroffen en plannen die we hebben gemaakt:

- beperken van de investeringen;
- optimaliseren van de facturatie binnen de diverse financieringsstromen;
- optimaliseren van het primaire proces.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Uitbraak Covid-19 pandemie

Voor een nadere toelichting op de consequenties van de uitbraak van de wereldwijde Covid-19 pandemie en de consequenties voor de instelling wordt verwezen naar hoofdstuk 1.5, paragraaf 13. Gebeurtenissen na balansdatum. De Raad van Bestuur streeft ernaar de best mogelijke informatie te verkrijgen om de risico's te beoordelen en passende maatregelen door te voeren om daarop in te spelen. Wij hebben een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen en blijven dat ook in de toekomst doen. Deze maatregelen bestaan onder andere uit veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals persoonlijke beschermingsmiddelen, beperking van sociale contacten en vanuit huis werken), evaluatie van contracten, aantrekken van aanvullende financiële middelen ter ondersteuning van de continuïteit van onze bedrijfsvoering en communicatie met onze belangrijkste stakeholders.

Onze financiers via de koepelorganisaties Zorgverzekeraars (ZN) en VNG hebben aan de zorginstellingen in de GGZ die zorg leveren vallende onder de basisverzekering of aanvullende verzekering, de langdurige zorg en/of de WMO en Jeugdwet, bij brieven in maart en april 2020, laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd wordt.

Bij het bepalen van de benodigde bekostiging voor de continuïteit in deze situatie zijn de bestaande afspraken voor 2020 tussen zorgaanbieders en financiers het uitgangspunt. Daarbij wordt rekening gehouden met:

- liquiditeitsbevoorschotting;
- compensatie van omzetsderving; en
- vergoeding van extra gemaakte kosten.

Gezien bovenstaande toezegging is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of GGzE haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan een jaar. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van GGzE. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening Levensfase Budget (LFB)

De voorziening Levensfase Budget betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het Levensfase Budget is gekwalificeerd als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren LFB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2%. Daarnaast is in de voorziening rekening gehouden met de stand van het aantal leeftijdsfase-uren per 31 december 2019.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2% en daarnaast is uitgegaan van een salarisstijging van 2%.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatie betreft de kosten samenhangend met de in gang gezette reorganisaties. Er is een plan wat tot aanpassing van de organisatie zal leiden. De berekening vindt plaats op basis van de uitgangspunten van het doorlopend sociaal plan.

Voorziening langdurig verzuim

De voorziening langdurig verzuim betreft een voorziening voor kosten die voortkomen uit langdurig verzuim van medewerkers waarbij geen zicht meer is op terugkeer in de functie. De berekening is gebaseerd op de loonkosten tot einde van de verzuimperiode, waarbij de uitgangspunten worden gehanteerd van de Wet Verbetering Poortwachter.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Langlopende schulden

De post Langlopende schulden bestaat uit schulden aan kredietinstellingen betreffende hypothecaire kredieten ter financiering van activa. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Financiële instrumenten

Derivaten worden bij eerste opname in de balans opgenomen tegen reële waarde. De

vervolgwaardering van afgeleide financiële instrumenten ('derivaten') is afhankelijk van het feit of het onderliggende derivaat beursgenoteerd is of niet. Indien het onderliggende beursgenoteerd is, dan wordt het derivaat tegen reële waarde opgenomen. Indien het onderliggende niet-beursgenoteerd is, wordt het derivaat tegen kostprijs of lagere marktwaarde opgenomen.

De wijze van verwerking van waardeveranderingen van het afgeleide financieel instrument is afhankelijk van of er met het afgeleide financiële instrument hedge-accounting wordt toegepast of niet. GGzE past hedge-accounting toe. Op het moment van aangaan van een hedgerelatie, wordt dit door GGzE gedocumenteerd. GGzE stelt door middel van een test periodiek de effectiviteit van de hedgerelatie vast. Dit kan gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie. De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingsmodellen en waarderingstechnieken.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Het toepassen van kostprijs hedge-accounting voor deze rentederivaten houdt in dat de eerste waardering en de grondslag van verwerking in de balans en de resultaatbepaling van het hedge-instrument afhankelijk is van de afgedekte post. Dit betekent het volgende:

- indien de afgedekte post tegen kostprijs in de balans wordt verwerkt, wordt ook het derivaat tegen kostprijs gewaardeerd;
- zolang de afgedekte post in de kostprijs-hedgerelatie nog niet in de balans wordt geherwaardeerd, wordt het hedge-instrument niet geherwaardeerd.

Het ineffectieve deel van de waardeverandering van de renteswaps wordt verantwoord in de winst- en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

De effectiviteit van de hedge is per 31-12-2019 beoordeeld door het vergelijken van de kritische kenmerken van de lopende derivaten met de onderliggende leningen. Daarbij is vastgesteld dat de omvang en de looptijd van de renteswap gelijk is aan de omvang en looptijd van de af te dekken financiering, zodat geconcludeerd kan worden dat deze hedge effectief is en de waardeverandering niet in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen.

GGzE heeft ten opzichte van de kredietverlener geen verplichting tot bijstorting van liquiditeiten (margin call verplichting).

Financiële instrumenten en risicobeheer

GGzE streeft een risicomijdend treasurybeleid na om zodoende financiële risico's te mitigeren. De treasuryfunctie is erop gericht de risico's te beheersen en te sturen:

- Renterisico en kasstroomrisico: GGzE loopt met name renterisico over rentedragende vorderingen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden. Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt GGzE risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Met betrekking tot bepaalde schulden met variabele renteafspraken heeft GGzE renteswaps afgesloten, zodat zij onder de renteswap een variabele rente ontvangt en een

vaste rente betaalt. Het verschil tussen de variabele en vaste rente wordt periodiek verrekend waardoor er feitelijk een vast rente-patroon ontstaat.

- Kredietrisico: GGzE heeft geen significante concentraties van kredietrisico. De vorderingen hebben betrekking op zorgverzekeraars, ministerie van Veiligheid en Justitie en zorgkantoor.
- Liquiditeitsrisico: GGzE maakt gebruik van een kredietfaciliteit bij haar huisbankier ING en beschikt daardoor over voldoende dispositieruimte. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Onzekerheden opbrengstverantwoording 2019

De verantwoorde omzet 2019 van GGzE bevat een aantal risico's en onzekerheden. Dit betreffen met name risico's en onzekerheden in de verantwoording van de omzet Zorgverzekeringswet (ZVW) en Justitie. Voor deze risico's en onzekerheden is een voorziening gevormd, welke is verantwoord onder het onderhanden werk. De voorziene risico's en onzekerheden worden onderstaand toegelicht.

ZVW: onzekerheden omzet verantwoording 2016-2019

Bij het bepalen van de DBC-omzet voor de voorbije schadelastjaren heeft GGzE de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals onderstaand opgenomen. Met ingang van 2013 is voor de curatieve geestelijke gezondheidszorg prestatiebekostiging ingevoerd op basis van de DBC-systematiek. Inmiddels is het zelfonderzoek cGGZ 2016 afgerond. Op basis van de Regeling GGZ worden de zelfonderzoeken 2017 en 2018 tegelijkertijd uitgevoerd in 2020. Op basis van de daily auditing zijn de financiële risico's voor deze jaren meegenomen in de bepaling van de omzet ZVW. In het jaar 2019 is GGzE gestart om te komen tot horizontaal toezicht (HT). In 2020 wordt het Control Framework intern geïmplementeerd en wordt het HT traject verder afgestemd met zorgverzekeraars.

Bij de omzetverantwoording is daarnaast sprake van schattingsposten ten aanzien van onder meer de toerekening aan boekjaren vanuit de schadelastprognoses verwachte overproductie per verzekeraar per contractdeel (bGGZ en sGGZ) en waardering van onderhanden projecten. De Raad van Bestuur heeft de ZVW-omzet en daarbij behorende balansposten (zoals voor alle balansposten geldt) naar beste weten bepaald en daarbij rekening gehouden met belangrijke schattingsfactoren en bijzonderheden die landelijk een rol spelen en ook bij GGzE van toepassing zijn.

Onderstaand wordt de relevantie ervan voor de jaarrekening 2019 van GGzE toegelicht:

a. zelfonderzoek schadejaar 2016 ZVW

GGzE heeft het zelfonderzoek inzake schadelastjaar 2016 zoals beschreven in het Plan van aanpak GGZ en controlepunten ZN uitgevoerd. De uitkomsten van het zelfonderzoek zijn in detail vastgelegd en zijn gerapporteerd aan de coördinerend zorgverzekeraar. De afwikkeling van de risico's zijn definitief vastgesteld door zorgverzekeraars. Het verschuldigde bedrag voor 2016 is nagenoeg verrekend met zorgverzekeraars.

b. zelfonderzoek schadejaar 2017 - 2019 ZVW

Op basis van het opgestelde Control Framework in het kader van heeft GGzE voor de verschillende risicopunten een controlesysteem opgesteld dat ook gebruikt is voor de inschatting van het potentiële risico voor 2017, 2018 en 2019. De issues met materiële impact hebben in hoofdlijnen betrekking op de volgende twee onderdelen:

- Regiebehandelaarschap
- Beroepentabel

Voor de vastgestelde en ingeschatte risico's is een voorziening gevormd, welke is verwerkt onder het Onderhanden Werk.

Voor de verschillende schadelastjaren wordt tevens gebruik gemaakt van een prognosemodel waaruit mogelijke overschrijdingen blijken per verzekeraar op contractniveau. Nuancering in de opbrengst zijn aangebracht voor zover sprake is een overschrijding op het deelcontract, waarbij er rekening wordt gehouden met de overproductie, welke verrekend kan worden.

c. Risico's afrekening Justitie

Op basis van de contracten met Justitie heeft GGzE inschattingen gemaakt van de te verwachten financiële risico's, die met name betrekking hebben op de tarieven en de maximale dagprijzen. Zeer actueel is de uitspraak van het kort geding dat GGzE samen met 7 andere forensische instellingen aangespannen hebben tegen het Ministerie van Justitie en Veiligheid over de inkoopprocedure 2020 voor de Forensische Zorg. Door de rechtbank zijn we in het gelijk gesteld. Verdere invulling moet in dialoog met het ministerie plaatsvinden. Het kort geding had als scope het jaar 2020. Voor GGzE zijn dezelfde risico's aanwezig voor de jaren 2015 - 2019, waarover we nog steeds met het ministerie in gesprek zijn. GGzE heeft rekening gehouden met deze risico's in de voorziening omzetnuanciering. Het eindresultaat kan voor GGzE zowel een kans als een risico betekenen.

d. De waardering van het Onderhanden Werk uit hoofde van DB(B)C in relatie tot contractafspraken, in de registratie en de waardering

Voor de grondslag van de waardering van het onderhanden werk per 31 december 2019 verwijzen wij naar de toelichting op de post onderhanden werk en de waarderingsgrondslagen terzake. Wij attenderen op de bijzonderheid dat een inschatting gemaakt moest worden van de vraag of sprake is van een verlieslatend contract, waarbij ook onzekerheden genoemd in deze toelichting een rol spelen.

Afsluitend

De inschatting van GGzE is dat met de ruimte in de overproductie en de getroffen voorzieningen een adequate risico inschatting is gemaakt en deze voldoende ruimte biedt voor financiële consequenties. De in deze jaarrekening 2019 uitgewerkte en onderbouwde schattingen kunnen door de onzekere factoren in de realisatie mogelijk afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de financiers.

Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet

rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit diensten derden, huur, energie en diverse opbrengsten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. De opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de resultatenrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Personeelsbeloningen, periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Stichting GGzE heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij GGzE. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting GGzE betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2019 bedroeg de dekkingsgraad 99,2%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad was tot nu toe 104%. In het pensioenakkoord is echter voorgesteld dat de minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad 100% wordt. Het pensioenfonds voorziet vooralsnog geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting GGzE heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting GGzE heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. GGzE heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Algemene kosten

Onder algemene kosten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen, en die niet direct aan de kostprijs van de geleverde goederen en diensten zijn toe te rekenen.

Onderhoudskosten

Voor de toekomstige kosten van onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten voor groot onderhoud worden geactiveerd in de materiële vaste activa en daar wordt jaarlijks op afgeschreven. De kosten voor klein onderhoud worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

WGA-eigenrisicodragers

Per 1 juli 2010 heeft GGzE een verzekering ten behoeve van eigenrisicodragers WGA afgesloten. De verzekering biedt dekking ten aanzien van werknemers waarbij ongeschiktheid tot werken is ontstaan op of na 1-1-2004.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Operationele leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Aandeel derden

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Deelnemingen waarop geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie.

1.4.4 Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Voor de waardering van de derivaten wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen financiële instrumenten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van de investeringen en boekwaarde van de desinvesteringen is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De nieuw opgenomen leningen en de aflossingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	104.436.527	108.480.605
Machines en installaties	29.199.851	29.935.317
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	6.386.229	7.182.524
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	30.686	0
Totaal materiële vaste activa	140.053.293	145.598.446

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	145.598.446	152.110.712
Bij: investeringen	6.984.303	6.565.161
Af: afschrijvingen	-12.518.111	-12.993.045
Af: desinvesteringen	-11.345	-84.382
Boekwaarde per 31 december	140.053.293	145.598.446

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Aanschafwaarde	222.501.955	219.226.029
Af: Cumulatieve afschrijvingen	-82.448.662	-73.627.583
Boekwaarde	140.053.293	145.598.446

Toelichting:

De bedrijfsgebouwen, machines, installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen dienen als zekerheid voor de bestaande leningen bij diverse banken. De jaarlijkse investeringen zijn stabiel en liggen op het niveau van het Financiële Lange Termijn Plan (FLTP). Er wordt een zeer terughoudend investeringsbeleid gevoerd. In het jaar 2019 is voor € 7,0 miljoen geïnvesteerd en geactiveerd. Vanuit het investeringsbudget 2019 zijn daarnaast nog voor € 2,9 mln verplichtingen aangegaan, waarbij de facturatie en oplevering nog niet is afgewikkeld. Ook zijn eind 2019 afspraken gemaakt, waarbij noodzakelijke investeringen die in het jaar 2020 gepland waren, reeds in 2019 voor te bereiden en waar nodig alvast in uitvoer te nemen. De aangegane verplichtingen hiervoor zijn verantwoord onder de niet uit balans blijvende verplichtingen.

Vanaf 2019 past GGzE voor de verwerking van kosten voor groot onderhoud de componentenbenadering toe. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen (componenten). De desbetreffende component van het actief wordt afgeschreven in de periode tot aan het moment van uitvoeren van het groot onderhoud. Bij de uitvoering van het groot onderhoud worden de kosten hiervan opnieuw geactiveerd, waarna deze afzonderlijke component op dezelfde wijze wordt afgeschreven. Indien componenten worden vervangen, dient de resterende boekwaarde van de vervangen (oude) componenten ineens ten laste van de resultatenrekening te worden geboekt. De impact van deze werkwijze is voor GGzE beperkt, omdat zij groot onderhoud voor 2019 ook al (veelal) activeerde.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

De geactiveerde investeringen ad € 6.984.303 worden in paragraaf 1.6 verder gespecificeerd. De afschrijvingstermijnen 2019 welke gehanteerd zijn:

Grond: 0%

Terreinvoorzieningen: 2%-10%

Gebouwen: 2%-10%

Verbouwingen: 5%-10%

Installaties: 5%-20%

Inventaris: 10%-33%

Automatisering: 20% -33,33%

Vervoermiddelen: 20%

GGzE heeft een 35-jarig huurcontract afgesloten met Stichting Novadic-Kentron inzake de verhuur van een pand in eigendom van GGzE (boekwaarde 31 december 2019: € 4.494.788). De huurverplichting van Stichting Novadic-Kentron bedraagt voor 2020 € 414.996 en bedraagt voor de periode 2020 tot en met 2024 totaal € 1.824.499.

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Deelneming Breedband Regio Eindhoven BV	74.171	74.171
Totaal financiële vaste activa	<u>74.171</u>	<u>74.171</u>
Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:		
		€
Boekwaarde per 1 januari		74.171
Bij/Af:		0
Boekwaarde per 31 december		<u>74.171</u>

Toelichting:

GGzE heeft een belang in Breedband Regio Eindhoven BV, waar de kernactiviteit bestaat uit het verwerven en exploiteren van een glasvezel-infrastructuur in de regio Eindhoven.

Voor de toelichting op de meegeconsolideerde belangen in overige deelnemingen wordt verwezen naar paragraaf 1.4 grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Medische middelen	5.000	5.000
Voedingsmiddelen	121.104	129.121
Kantoorbenodigdheden	21.831	24.628
Af: voorziening incourant	-2.950	-2.950
Totaal voorraden	144.985	155.799

4. Onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Onderhanden projecten DBC's	27.195.512	23.693.859
Onderhanden projecten DBBC's	13.167.617	14.459.753
Af: ontvangen voorschotten	-34.051.196	-33.105.444
Totaal onderhanden projecten	6.311.933	5.048.168

Toelichting:

In de onderhanden projecten DBC's is een voorziening omzetnuancering gevormd voor voorzienbare verliezen op de waardering van de onderhanden projecten. De voorziening bestaat uit de (geschatte) overproductie 2015-2019 en risico's als gevolg van het normenkader ZVW. Daarnaast zijn in de voorziening de risico's inzake terugbetaling aan het Ministerie van Justitie ondergebracht.

De ontvangen voorschotten betreft de bevoorschotting vanuit het ZVW kader en van het Ministerie van Justitie.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Vorderingen op debiteuren	6.458.368	6.850.615
Nog te factureren omzet DB(B)C's	5.597.280	9.676.871
Te vorderen gelden Jeugdfinanciering	471.031	699.811
Te vorderen gelden LGGZ	1.305.658	1.656.054
Te vorderen gelden WMO	1.542.603	1.667.605
Overige vorderingen en overlopende activa	1.837.321	1.916.244
Totaal vorderingen en overlopende activa	17.212.261	22.467.200

Toelichting:

Het openstaande debiteurensaldo en de nog te factureren omzet DB(B)C's, gemeenten (Jeugd en WMO) en LGGZ wordt naar verwachting ontvangen in de eerste maanden van het jaar 2020. De daling van het openstaande debiteurensaldo en de te vorderen gelden zijn het gevolg van de afwikkeling van oude jaren en de vermindering van afkeur bij de facturatie. De afkeur in de facturatie is gezamenlijk met de betalende financiers opgepakt en fors gereduceerd ten opzichte van voorgaande jaren. Het openstaande saldo bestaat nu voornamelijk uit de productie van de maand december 2019. Per jaareinde bedraagt de voorziening dubieuze debiteuren € 170.647. De overige vorderingen en overlopende activa zijn in onderstaand overzicht toegelicht.

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Overige vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen inzake pc-privé en fietsplan	63.444	80.516
Vooruitbetaalde contracten, huur panden en verzekeringen	333.917	343.036
Vooruitbetaalde IZZ premie	208.899	205.815
GGzE BV's	159	0
Te vorderen netto salaris	82.313	90.331
Diversen	1.148.589	1.196.546
Totaal overige vorderingen	1.837.321	1.916.244

Toelichting:

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

6. Schulden uit hoofde van financieringstekort

	t/m 2017	2018	2019	totaal
	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-4.568.758	228.169	0	-4.340.589
Financieringsverschil boekjaar	0	0	31.144	31.144
Correcties voorgaande jaren	0	0	0	0
Betalingen/ontvangsten	4.149.488	-228.169	0	3.921.319
Subtotaal mutatie boekjaar	4.149.488	-228.169	31.144	3.952.463
Saldo per 31 december	-419.270	0	31.144	-388.126
Stadium van vaststelling (per erkenning):	c	c	b	

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars, zorgkantoor en justitie

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	31.144	404.207
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-419.270	-4.744.796
	-388.126	-4.340.589

Toelichting:

Het financieringstekort of -overschot betreft het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget aanvaardbare kosten, de ontvangen voorschotten en in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het budget.

Het financieringsverschil t/m 2017 is met de betaling aan het Ministerie van Veiligheid en Justitie nagenoeg afgewikkeld (dit betreft het verschil tussen budgetrecht en gefactureerde DBBC's over de jaren 2013-2015). De afwikkeling van het jaar 2019 betreft de WLZ-nacalculatie. Deze wordt in het jaar 2020 afgewikkeld.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Bankrekeningen	7.548.457	8.567.207
Kassen	27.756	40.130
Totaal liquide middelen	7.576.213	8.607.337

Toelichting:

Negatieve banksaldi zijn verantwoord onder de kortlopende schulden kredietinstellingen. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

Kredietfaciliteiten

GGzE beschikt over een kredietfaciliteit van € 15.000.000 voor de operationele bedrijfsvoering (het werkkapitaal). Tijdens de financieringsoperatie in 2012 heeft GGzE hiervoor alle registergoederen in hypotheek gegeven. Vervolgens heeft GGzE met alle financiers een 'overeenkomst gedeelde zekerheden' gesloten. Ten aanzien van het bankkrediet gelden voor het jaar 2019 de volgende ratio's:

- de solvabiliteitsratio moet ten minste 25% (totaal eigen vermogen/balanstotaal) zijn;
- leverage moet maximaal 5,4 zijn;
- de Debt Service Cover ratio moet groter of gelijk zijn aan 1,2;
- bij overschrijding houdt ING het recht voor de zekerheden en/of tarieven aan te passen.

De huidige rekening courant faciliteit is verlengd tot 1 juni 2020 en is onderdeel van het nieuwe financieringsarrangement waar ING en GGzE over in gesprek zijn. De nieuwe overeenkomst met ING zal nieuwe normen in zich hebben met betrekking tot de ratio's en omvang van de kredietfaciliteit.

Elke kwartaal vindt afstemming plaats over de gestelde voorwaarden. In 2019 is geen gebruik gemaakt van de kredietfaciliteit. Ook wordt voldaan aan alle ratio's.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsfonds WLZ	9.849.565	9.849.565
Algemene reserve	45.858.901	44.178.421
Totaal eigen vermogen	55.708.511	54.028.031

Resultaatbestemming

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg in Eindhoven en de Kempen te Eindhoven wordt voorgesteld het resultaat over 2019 als volgt te bestemmen:

Algemene reserve	€ 1.680.480
Bestemmingsfonds WLZ	€ -
Totaal	€ 1.680.480

Het verloop is daarmee als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Bestemmingsfonds WLZ	9.849.565	0	0	9.849.565
Algemene reserve	44.178.421	1.680.480	0	45.858.901
Totaal eigen vermogen	54.028.031	1.680.480	0	55.708.511

Bestemmingsfonds

Het saldo van het bestemmingsfonds WLZ bestaat uit de voormalige Reserve aanvaardbare kosten vanuit de AWBZ financiering en zal specifiek worden ingezet voor deze financieringsstroom.

9. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-2019	Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Jubileum personeel	1.990.200	305.245	116.345	2.179.100
Levensfase budget	6.613.183	289.910	100.606	6.802.487
Reorganisatie	830.240	128.225	412.996	545.469
Langdurig verzuim	534.871	373.090	422.403	485.558
Totaal voorzieningen	9.968.494	1.096.470	1.052.350	10.012.614

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-19</u>
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	515.514
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	9.497.100
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	6.042.682

Toelichting per categorie voorziening:

Jubileum personeel

Sinds 2005 bestaat de verplichting een voorziening te treffen voor de toekomstige kosten van jubilea. De dotatie aan de voorziening is ten laste van het resultaat gebracht. De gesaldeerde dotatie c.q. onttrekking wordt per jaareinde bepaald op basis van de openstaande verplichting jubileumuitkeringen over het personeelsbestand per 31 december 2019. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Levensfase budget

De voorziening Levensfase Budget betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting. Het Levensfase Budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren LFB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2%. Daarnaast is in de voorziening rekening gehouden met de stand van het aantal leeftijdsfase-uren per 31 december 2019.

Reorganisatievoorziening

In de berekening wordt rekening gehouden met een dotatie van salariskosten, waarbij rekening is gehouden met het percentage uren welke in de voorziening opgenomen dient te worden. Met eventuele vaststellingsovereenkomsten is rekening gehouden. Basis van de berekening zijn de uitgangspunten van het doorlopend sociaal plan. De mutatie in de reorganisatievoorziening 2019 komt voornamelijk tot stand door de uitvoering van de in de jaren 2017-2019 afgesloten vaststellingsovereenkomsten.

Langdurig verzuim

De voorziening langdurig verzuim betreft een voorziening voor kosten die voortkomen uit langdurig verzuim van medewerkers waarbij geen zicht meer is op terugkeer in de functie. De berekening is gebaseerd op de loonkosten tot einde van de verzuimperiode, waarbij de uitgangspunten worden gehanteerd van de Wet Poortwachter.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	74.619.664	82.828.972
Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden	<u>74.619.664</u>	<u>82.828.972</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	92.538.282	102.247.590
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	-9.709.309	-9.709.309
Stand per 31 december	<u>82.828.973</u>	<u>92.538.281</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-8.209.309	-9.709.309
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>74.619.664</u>	<u>82.828.972</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar) aflossingsverplichtingen	8.209.309	9.709.309
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar) (balanspost)	74.619.664	82.828.972
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	50.578.748	54.991.736

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

Onderhandse leningen

Tijdens de financieringsoperatie in 2012 heeft GGzE gekozen voor de vorm waarbij alle registergoederen gezamenlijk in hypotheek zijn gegeven aan alle bestaande financiers. Vervolgens heeft GGzE met alle financiers een 'overeenkomst gedeelde zekerheden' gesloten. Door middel van deze constructie hebben alle financiers naar rato van hun respectievelijke vorderingen recht op verhaal op al deze zekerheden. Alle leningen kennen een lineair aflossingspatroon.

Leningen 2012

GGzE heeft in 2012 vier langlopende leningen aangetrokken voor in totaal € 52.000.000.

Het beleid van GGzE rondom renterisico is erop gericht om de rente zo lang als mogelijk vast te leggen.

Aangezien het in de financieringsmarkt voor GGzE op dat moment niet mogelijk was om tegen concurrerende voorwaarden traditionele langlopende leningen met een vastrentend karakter te sluiten, heeft GGzE ervoor gekozen om de langlopende financiering variabel aan te trekken en door middel van vier bijpassende interest rate swaps (rentederivaten) het renterisico af te dekken. De modaliteiten van de gebruikte vier rentederivaten (nominaal bedrag, amortisatie, looptijd, variabele rente index) zijn volledig in overeenstemming met de modaliteiten van de vier langlopende leningen. Door het afsluiten van deze rentederivaten heeft GGzE de rentetarieven gefixeerd tot 2022/2024 op deze nieuwe leningen.

Het gaat om de volgende vier rentederivaten die allen in 2012 zijn opgenomen:

Kenmerk rent derivaat	Vaste swap rente	Variabele Rente	Hoofdsom	Startdatum	Einddatum	Marktwaaarde
		3-maands				
Ing 13010642I	2,303%	euribor	€ 8.000.000	01-08-2012	01-07-2022	-€ 412.690
		3-maands				
Ing 13010401I	1,870%	euribor	€ 28.000.000	01-05-2012	01-07-2022	-€ 262.259
		3-maands				
Ing 13010497I	2,400%	euribor	€ 8.000.000	01-05-2012	01-07-2024	-€ 691.765
		3-maands				
Ing 13010603I	2,333%	euribor	€ 8.000.000	01-05-2012	03-07-2023	-€ 552.190

Toelichting:

Bovenstaande rentederivaten betreffen allemaal Interest Rate Swaps. GGzE ontvangt de variabele rente en betaalt de vaste rente, beiden zoals hierboven opgenomen. Het verschil wordt periodiek verrekend. De bank heeft bij alle swaps de optie om te breken en de marktwaaarde te verrekenen op datum 2 mei 2022.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

11. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Crediteuren	3.589.309	2.957.266
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	8.209.309	9.709.309
Belastingen en sociale premies	6.352.270	6.025.953
Schulden inzake pensioenen	98.461	94.330
Vakantiegeld	4.288.238	4.061.583
Vakantiedagen	1.915.236	2.019.423
Rente	879.195	1.072.478
Diversen kortlopende schulden	5.311.923	4.844.693
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	30.643.941	30.785.035

Toelichting:

De bankstand is net als in het voorgaand jaar positief geëindigd. Derhalve is de post schulden aan kredietinstelling nihil. De vakantiedagenverplichting is berekend op basis van de werkelijk openstaande aantal uren van het personeel en de geldende FWG-tarieven. Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Algemeen

Stichting GGzE maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. GGzE handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 85% geconcentreerd bij de grote zorgverzekeraars, gemeenten en Ministerie van Veiligheid en Justitie. Het maximale bedrag aan kredietrisico wordt als laag ingeschat.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument (mbi) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2019. Stichting GGzE is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2019.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Overzicht niet uit de balans blijvende verplichtingen

	< 1 jaar	Tussen 1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal verplichting
Investeringsverplichtingen	2.900.000			2.900.000
Huurverplichtingen		6.616.623	3.622.135	10.238.758
Leaseverplichtingen (operational)		39.152		39.152
Contractuele verplichtingen	496.646	6.311.781	417.368	7.225.795
Totaal verplichting per looptijd	3.396.646	12.967.556	4.039.503	20.403.705

1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019					
aanschafwaarde	150.432.821	47.244.731	21.548.477	0	219.226.029
cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	41.952.216	17.309.414	14.365.953	0	73.627.583
boekwaarde per 1 januari 2019	108.480.605	29.935.317	7.182.524	0	145.598.446
Mutaties in het boekjaar					
investeringen	2.454.101	2.415.409	2.084.107	30.686	6.984.303
geactiveerd uit activa in uitvoering	0	0	0	0	0
afschrijvingen	6.421.969	3.227.085	2.869.057	0	12.518.111
terugname geheel afgeschreven activa					
aanschafwaarde	2.850.116	0	0	0	2.850.116
cumulatieve afschrijvingen	2.850.116	0	0	0	2.850.116
desinvesteringen					
aanschafwaarde	66.880	729.495	61.886	0	858.261
cumulatieve afschrijvingen	9.330	805.705	50.541	0	846.916
per saldo	57.550	-76.210	11.345	0	11.345
Mutaties in boekwaarde	-4.025.418	-735.466	-796.295	30.686	-5.545.153
Stand per 31 december 2019					
aanschafwaarde	149.969.926	48.930.645	23.570.698	30.686	222.501.955
cumulatieve afschrijvingen	45.533.399	19.730.794	17.184.469	0	82.448.662
boekwaarde per 31 december 2019	104.436.527	29.199.851	6.386.229	30.686	140.053.293
Afschrijvings-percentage	0% - 10%	0% - 20%	10-33%	0%	

NB Het saldo van de desinvesteringen van machines en installaties is negatief doordat hier een correctie is verwerkt uit voorgaande jaren.

1.7 Mutatieoverzicht financiële vaste activa

	Deelnemingen	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2019		
Boekwaarde per 1 januari 2019	74.171	74.171
Resultaat deelnemingen	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december 2019	74.171	74.171

1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019

Lening-gever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Rente verval datum	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Aflossing in 2019	Restschuld 31 december 2019	Restschuld over 5 jaar	Rest. looptijd in jaren	Aflossingswijze	Aflossing 2020	Gestelde zekerheden
		€			%		€	€	€	€	€			€	
PGGM	1989	11.344.505	40	onderhandse	0,75%	15-08-2029	3.119.735		283.613	2.836.122	1.418.057	10	lineair	283.613	1)
NWB	1989	13.613.406	40	onderhandse	4,9%	17-02-2020	3.743.688		340.335	3.403.353	1.701.678	10	lineair	340.335	1)
Fortis	1996	907.560	30	onderhandse	2,99%	15-07-2026	560.422		13.613	546.809	478.744	7	lineair	13.613	2)
BNG	2003	9.926.442	20	onderhandse	1,95%	09-05-2023	2.481.612		496.322	1.985.290	0	4	lineair	496.322	1)
BNG	2003	6.806.703	24	onderhandse	2,49%	14-10-2027	2.552.510		283.613	2.268.897	850.832	8	lineair	283.613	1)
BNG	2003	1.531.508	24	onderhandse	0,30%	21-12-2029	574.314		63.813	510.501	191.436	8	lineair	63.813	1)
ING	2005	5.000.000	20	onderhandse	4,10%	09-01-2021	1.625.000		250.000	1.375.000	125.000	6	lineair	250.000	2)
BNG	2006	5.000.000	30	onderhandse	4,72%	03-07-2036	2.999.997		166.667	2.833.330	1.999.995	17	lineair	166.667	2)
CenE	2008	5.000.000	20	onderhandse	5,36%	31-07-2023	2.500.000		250.000	2.250.000	1.000.000	9	lineair	250.000	2)
CenE	2008	5.000.000	20	onderhandse	5,36%	31-07-2023	2.500.000		250.000	2.250.000	1.000.000	9	lineair	250.000	2)
ING	2010	35.000.000	30	onderhandse	3,95%	01-10-2020	25.656.000		1.168.000	24.488.000	18.648.000	21	lineair	1.168.000	2)
ING	2011	16.300.000	30	onderhandse	4,22%	01-01-2021	12.225.010		543.332	11.681.678	8.965.018	22	lineair	543.332	2)
ING	2012	8.000.000	30	onderhandse	3,75%	01-07-2024	6.333.331		266.667	6.066.664	4.733.329	23	lineair	266.667	2)
ING	2012	8.000.000	30	onderhandse	3,68%	03-07-2023	6.333.331		266.667	6.066.664	4.733.329	23	lineair	266.667	2)
ING	2012	8.000.000	30	onderhandse	3,80%	01-08-2022	6.333.332		266.667	6.066.665	4.733.330	23	lineair	266.667	2)
ING	2012	28.000.000	10	onderhandse	3,22%	01-07-2022	10.500.000		2.800.000	7.700.000	0	3	lineair	2.800.000	2)
ING	2015	10.000.000	5	onderhandse	2,70%	01-01-2020	2.500.000		2.000.000	500.000	0	1	lineair	500.000	2)
Totaal		177.430.124					92.538.282	0	9.709.309	82.828.973	50.578.748			8.209.309	

1) Rijksgarantieregeling 1958 van toepassing.

2) Tijdens de financieringsoperatie in 2012 heeft GGzE gekozen voor de vorm waarbij alle registergoederen gezamenlijk in hypotheek zijn gegeven aan alle financiers. Vervolgens heeft GGzE met alle financiers een 'overeenkomst gedeelde zekerheden' gesloten. Door middel van deze constructie hebben alle financiers naar rato van hun respectievelijke vorderingen recht op verhaal op al deze zekerheden.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Opbrengsten Zorgverzekeringswet	68.413.700	64.901.485
Opbrengsten LGGZ	8.373.322	9.457.844
Opbrengsten WLZ	25.730.442	23.865.126
Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie	35.916.037	35.633.243
Opbrengsten Jeugdwet	13.711.635	10.632.513
Opbrengsten Wmo	21.657.762	22.532.225
Overige opbrengsten zorgprestaties	156.531	99.599
	<u>173.959.429</u>	<u>167.122.035</u>

De gerealiseerde omzet over 2019 ligt bijna € 7 miljoen hoger dan in het jaar 2018. Ten aanzien van de verantwoorde omzet worden risico's onderkend vanuit overschrijding van de huidige overeengekomen omzetplafonds (met name in de opbrengsten zorgverzekeringswet en justitie) en de gemiddelde prijs per cliënt. Voor deze risico's is een voorziening gevormd. De afwikkeling van deze risico's is onderwerp van gesprek met de financiers.

14. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Beschikbaarheidsbijdrage opleidingen	2.729.821	2.446.980
Overige subsidies	2.182.240	3.421.566
	<u>4.912.061</u>	<u>5.868.546</u>

Toelichting:

Naast reguliere subsidieprojecten zijn projecten op het gebied van innovatie verantwoord. De ontvangen beschikbaarheidsbijdrage betreft een subsidie op het gebied van scholing vanuit de NZa. De post overige subsidie in het jaar 2018 betreft onder meer door de eenmalig toegekende subsidie ad € 1,5 miljoen in verband met de transitiekosten van de jeugdfinanciering. Daarnaast is een deel van de subsidieregeling Arbeidsmarkimpuls Forensische Zorg vanuit het Ministerie van Justitie verwerkt. De opbrengsten van de commerciële activiteiten zijn onder de overige subsidies verantwoord.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Personele en administratieve diensten derden	1.361.468	823.337
Personele diensten verricht voor derden	1.149.273	1.083.869
Huur	1.111.498	1.028.009
Energie	266.951	270.940
Diverse opbrengsten	1.349.053	1.694.995
Totaal	5.238.243	4.901.150

Toelichting:

De opbrengsten voor personele en administratieve diensten derden zijn onder meer hoger door uitleen van personeel. De diverse opbrengsten bestaan voornamelijk uit de inkomsten voor MHFA. Deze opbrengsten waren in het jaar 2018 hoger doordat hiervoor een subsidie vanuit Ministerie Justitie & Veiligheid was verantwoord.

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Lonen en salarissen	98.066.498	94.991.282
Sociale lasten	16.253.251	14.631.993
Pensioenpremies	8.783.051	8.444.040
Totaal directe personeelskosten	123.102.800	118.067.315
Mutatie personeelsvoorzieningen	44.120	433.496
Andere personeelskosten	4.794.497	4.286.473
Subtotaal	127.941.417	122.787.284
Personeel niet in loondienst	5.832.013	5.514.547
Totaal personeelskosten (inclusief personeel niet in loondienst)	133.773.430	128.301.831

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):

Algemene en administratieve functies	269	276
Hotelfuncties	89	77
Cliëntgebonden functies	1.496	1.451
Verpleegkundigen in opleiding	56	55
Totaal	1.910	1.859
Personeel niet in loondienst	54	50

De fte's zijn inclusief de meegeconsolideerde BV's.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

Toelichting:

De totale personeelskosten zijn met ongeveer € 5,4 miljoen gestegen. Het gemiddeld aantal fte is gestegen met 51 fte (effect € 3,3 miljoen). De periodieke salarisstijgingen en het effect van de nieuwe CAO, die per 1 oktober 2019 is ingegaan, zorgen voor de resterende stijging van € 2,1 miljoen. De gemiddelde kosten per fte bedragen in 2019 € 64.440. Door personeelstekorten in de GGZ sector, waarmee ook GGzE is geconfronteerd, is de inhuur van personeel wederom gestegen en vormen nog altijd een belangrijk deel van de totale personele kosten. Ten opzichte van het jaar 2018 zijn deze kosten toegenomen met € 0,3 miljoen. De mutatie van de personeelsvoorzieningen bestaat voornamelijk uit de vrijval van de reorganisatievoorziening en de voorziening langdurig verzuim van het jaar 2018 en de dotatie aan deze (nieuwe) voorzieningen per 31 december 2019. De andere personeelskosten zijn hoger door hogere opleidingskosten en betaalde uitkering bij ontslag en overlijden. De betaalde transitievergoedingen zullen in principe worden terugontvangen van het UWV.

In overzicht:

omschrijving	dotatie	onttrekking	mutatie 2019	mutatie 2018
jubiläum voorziening	€ 305.245	€ 116.345	€ 188.900	€ 311.800
levensfase budget	€ 289.910	€ 100.606	€ 189.304	€ 1.240.699
reorganisatievoorziening	€ 128.225	€ 412.996	€ -284.771	€ -798.556
langdurig verzuim	€ 373.090	€ 422.403	€ -49.313	€ -320.447
totaal	€ 1.096.470	€ 1.052.350	€ 44.120	€ 433.496

Werknemers werkzaam in het buitenland

Er zijn geen werknemers werkzaam in het buitenland.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	12.518.111	12.993.045
- financiële vaste activa	0	0
Totaal afschrijvingen (resultatenrekening)	12.518.111	12.993.045

Toelichting:

De afschrijvingskosten voor het jaar 2019 zijn ten opzichte van 2018 verder gedaald, doordat een aantal grote projecten volledig zijn afgeschreven. Daarnaast leidt het terughoudende investeringsbeleid tot lagere afschrijvingskosten.

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.827.143	7.377.221
Algemene kosten	9.522.432	9.468.135
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	2.650.621	2.596.706
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	5.441.609	5.286.892
- Energie	2.352.361	2.056.576
Subtotaal	7.793.970	7.343.468
Huur en leasing	4.669.613	4.526.894
Totaal overige bedrijfskosten	32.463.779	31.312.424

Toelichting:

De stijging van de kosten van het jaar 2019 ten opzichte van het jaar 2018 worden met name veroorzaakt door hogere voedingskosten, schoonmaakwerkzaamheden en afvalverwijdering. Tevens zijn de energiekosten gestegen. In het jaar 2018 is voor de restauratieve voorziening een positieve correctie op de managementvergoeding ontvangen van € 240.000.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Rentebaten	92.417	80.270
Subtotaal financiële baten	92.417	80.270
Rentelasten	3.605.169	4.181.992
Overige financiële lasten	42.781	25.328
Subtotaal financiële lasten	3.647.950	4.207.320
Totaal financiële baten en lasten	-3.555.533	-4.127.050

Toelichting:

Door de (forse) aflossingen per jaar zijn de rentelasten in het jaar 2019 ten opzichte van het voorgaande jaar gedaald. Daarnaast zijn door het positieve banksaldo geen rentekosten voor het kort krediet betaald. Er zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

20. Aandeel derden

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Meriadoc	118.400	138.201
Totaal aandeel derden	118.400	138.201

Toelichting:

Het aandeel derden betreft het aandeel van aangesloten firmanten in het resultaat van deelnemingen.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

21. WNT verantwoording 2019 Stichting GGzE

Leidinggevende topfunctionarissen				
bedragen x € 1	J.W.M. Verbugt		ML. Vossen	
Functie	Voorzitter Raad van Bestuur		Lid Raad van Bestuur	
	2019	2018	2019	2018
Aanvang en einde functie vervulling	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 209.697	€ 211.469	€ 196.989	€ 197.210
Beloningen betaalbaar gesteld op termijn	€ 11.722	€ 11.563	€ 11.671	€ 11.503
Totaal bezoldiging	€ 221.419	€ 223.032	€ 208.660	€ 208.713
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 194.000	€ 189.000	€ 194.000	€ 189.000
Het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, klasse	V			
Totaalscore	13 punten			
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Motivering indien overschrijding: zie	1)		1)	
Toelichting: 1) Het salaris van de heer Verbugt is gebaseerd op gelijke uitgangspunten zoals ook is toegepast in voorgaande jaren. Voor het jaar 2019 heeft de heer Verbugt opnieuw besloten af te zien van indexatie. De heer Verbugt en mevrouw Vossen maken gebruik van de overgangsregeling WNT die op hen van toepassing is. Voor de heer Verbugt heeft een tweede afbouw in 2019 plaatsgevonden tot aan de geldende WNT-norm (WNT-1 norm).				

Toezichthoudende topfunctionarissen jaar 2019				
Naam	Functie	Duur dienstverband 2019	Bezoldiging 2019	WNT maximum 2019
Dr. G.H.M. Mertens	Voorzitter Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 20.625	€ 29.100
Mr. T.E. van Scheijndel	Vice Voorzitter Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.750	€ 19.400
I.B.J. Meijer	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.750	€ 19.400
Drs. E.A.P.M. Thewessen	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.750	€ 19.400
Ir. J.B. Helms	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.750	€ 19.400
Drs. H.T.G. Slagt RA	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.750	€ 19.400
Prof. Dr. H.F.L. Garretsen	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.750	€ 19.400

Er zijn geen betalingen gedaan in het kader van beloningen op termijn.
 T.o.v. voorgaand jaar heeft een wisseling plaatsgevonden, de heer Lamé en mevrouw Woldhuis zijn afgetreden per 31 december 2018 als leden van de Raad van Toezicht. Per 1 januari 2019 zijn mevrouw Meijer en de heer Slagt en de heer Garretsen toegetreden tot de Raad van Toezicht.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

<i>Toezichthoudende topfunctionarissen jaar 2018</i>				
Naam	Functie	Duur dienstverband 2018	Bezoldiging 2018	WNT maximum 2018
Drs. R.J. Lamé	Voorzitter Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 19.815	€ 28.350
Drs. Z.D. Woldhuis	Vice Voorzitter Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.208	€ 18.900
Dr. G.H.M. Mertens	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.208	€ 18.900
Drs. E.A.P.M. Thewessen	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.208	€ 18.900
Ir. J. Helms	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.208	€ 18.900
Mr. T.E. van Scheijndel	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 13.208	€ 18.900

Overige toelichting topfunctionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

22. Declaraties Raad van Bestuur

Toelichting:

Raad van Bestuur van GGzE bestaat uit twee personen met een fulltime dienstverband. De bedragen in onderstaande tabel betreffen declaraties van rechtstreeks door GGzE betaalde rekeningen en onkosten die met een creditcard van GGzE zijn betaald met betrekking tot aan de bestuurders gebonden uitgaven. De binnenlandse reiskosten betreffen vervoerskosten, parkeerkosten, benzinekosten. De buitenlandse reiskosten betreffen kosten van cursussen welke gevolgd zijn in het buitenland. Tot de overige kosten behoren kosten van symposia, contributies en lidmaatschappen. De kosten die onderstaand inzichtelijk zijn gemaakt, zijn conform het geldend, actueel beleid bij de werkgever gedeclareerd. Voor het geldend beleid wordt aangesloten bij de geldende cao voor de ggz-sector. Deze kosten worden geaccordeerd door de voorzitter van de Raad van Toezicht.

	Dhr. JWM Verbugt	Mw. ML Vossen
	2019	2019
Reiskosten binnenland	€ 9.477	€ 6.005
Reis- en studiekosten buitenland	€ 7.392	€ 8.339
Overige (studie) kosten	€ 5.592	€ 1.389
Totaal	€ 22.461	€ 15.733

23. Honoraria onafhankelijke accountant

De honoraria van de onafhankelijke accountant zijn als volgt:

	2019	2018
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	139.403	111.865
2. Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	79.938	99.283
3. Fiscale advisering	13.613	21.175
4. Niet-controlediensten	-	-
Totaal honoraria accountant	232.954	232.323

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

De totale kosten van de controlewerkzaamheden zijn nagenoeg gelijk aan voorgaand jaar. Conform verwachting zijn de kosten voor de overige controlewerkzaamheden gedaald, door het verminderen van de benodigde accountantsverklaringen voor diverse nacalculaties. Omdat de werkzaamheden die voorheen vielen onder deze categorie in mindere mate toch moeten gebeuren voor een betrouwbare vaststelling van de omzet in de jaarrekening, zijn de kosten voor de reguliere kosten voor controle van de jaarrekening hoger dan voorheen. De onafhankelijke accountants honoraria zijn verantwoord op basis van de methode dat de kosten zijn verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn geleverd.

24. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De vergoeding van de bestuurders en toezichthouders zijn opgenomen onder de punten 21 en 22.

25. Gebeurtenissen na balansdatum

Impact uitbraak Covid-19 pandemie

Algemeen

In december 2019 kwamen vanuit China berichten over een besmettelijk virus. Dit virus (COVID -19) zorgde begin 2020 voor veel patiënten en slachtoffers in China en in februari 2020 waren er de eerste patiënten en slachtoffers in Nederland. Begin maart 2020 nam de regering een aantal drastische maatregelen, waaronder het nagenoeg stilleggen van het openbare leven in geheel Nederland. Gezien de grote besmettelijkheid van dit virus leidde dit tot drastische hygiëne- en veiligheidsmaatregelen. De extra inzet van onze zorgprofessionals in deze tijd voor de zorg van een kwetsbare groep mensen in onze samenleving is groot. Daarnaast zien we op andere gebieden juist weer een enorme afschaling in de zorglevering. Met name op de intramurale zorgvraag is de intensiteit van de zorgverlening toegenomen, doordat wij als instelling te maken hebben gekregen met bewoners die ziek zijn geworden door COVID-19, door het wegvallen van mantelzorg door familie van de bewoners door de afgeschafte bezoekersregelingen en door de extra vereisten die gesteld worden aan bescherming van onze medewerkers en bewoners. Naast de intensivering van de zorgverlening voor deze groep mensen, nemen ook de kosten toe voor de levering van zorg door de extra maatregelen, die wij genomen hebben om onze medewerkers en bewoners te beschermen en door een toename van het ziekteverzuim.

Daarentegen is de inzet vanuit de zorg in de vorm van dagbesteding en behandeling verminderd door alle maatregelen die getroffen zijn om de verspreiding van het virus zoveel mogelijk tegen te gaan.

De eerste zichtbare effecten van de coronacrisis zijn omzetsderving (met name op de extramurale zorg) en additionele kosten als gevolg van een hoger ziekteverzuim, hogere inzet van personeel, kosten door inrichting van twee (tijdelijke) cohort-afdelingen, hogere schoonmaakkosten, ombouwkosten van ruimten en de aanschaf van beschermende hulpmiddelen, etc. GGzE blijft het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen volgen en we blijven tegelijkertijd onze uiterste best doen activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten, zonder daarbij de gezondheid van de medewerkers in gevaar te brengen.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Inmiddels zijn er meerdere formele uitingen gedaan door ZN, NZa, zorgverzekeraars, Ministerie van Justitie en zorgkantoren in brieven in maart en april 2020 dat omzetsderving en aanvullende kosten (deels) vergoed zullen gaan worden en dat deze, gezien de ernst van de uitbraak, achteraf gedeclareerd kunnen worden, waardoor GGzE verwacht dat dit slechts een beperkt effect heeft op het bedrijfsresultaat. Tevens is de toezegging gedaan dat er voldoende bevoorschotting zal zijn. VWS en VNG hebben ook overeenstemming bereikt over eenzelfde set aan maatregelen voor de activiteiten in de Wmo en JW.

Ondanks de onzekerheden als gevolg van de Covid-19 uitbraak kan GGzE gebruik maken van de steunmaatregelen die door bovengenoemde partijen worden aangeboden. Naast deze specifieke toezeggingen door de verschillende financiers kan aanspraak worden gemaakt op landelijke regelingen, waaronder NOW en uitstel van betaling van fiscale heffingen. Op basis van de meest actuele inzichten op het moment van vaststellen van deze jaarrekening kunnen de financiële gevolgen van Covid-19 worden opgevangen binnen de huidige liquiditeit inclusief kredietlimiet en de overeengekomen ratio's met de banken en is er geen sprake van een materiële onzekerheid over de financiële continuïteit voor GGzE.

Specifieke toelichting

- Het Coronavirus / impact op organisatie:

Vanaf medio maart 2020 hebben wij een aantal maatregelen genomen om de effecten van het COVID-19 virus te bewaken en te voorkomen, zoals het vormen van veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze cliënten en medewerkers. De zorg van onze cliënten en veiligheid van onze medewerkers heeft de hoogste prioriteit. Er is zoveel mogelijk capaciteit ingezet om de zorg onder de aangescherpte hygiëne- en veiligheidsvereisten te continueren. Op onze zorgprofessionals is een beroep gedaan op extra flexibiliteit. Medewerkers in niet kritische functies zijn verzocht zoveel mogelijk thuis te werken.

- Risico's en onzekerheden:

Tot het moment dat de crisis onder controle is, is het niet duidelijk wat het uiteindelijke beslag op de organisatie zal zijn. Op dit moment zijn er nog veel onzekerheden.

Tijdens deze crisis werken veel medewerkers op de toppen van hun kunnen. Nog niet duidelijk is wat het eventuele effect daarvan kan zijn.

- Genomen en voorziene maatregelen:

GGzE leeft de maatregelen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zo goed als binnen de mogelijkheden na. Met andere zorginstellingen is veelvuldig afstemming over de zorglevering en de beschikbaarheid van medische hulpmiddelen, zoals beschermingsmaterialen.

- Impact op activiteiten:

Door de hoge mate van urgentie om verdere verspreiding van het virus te voorkomen en de strenge veiligheidseisen is de behandeling- en dagbesteding productie vanaf begin maart aanzienlijk gedaald. Ook andere activiteiten, zoals scholing en opleidingen zijn aanzienlijk gereduceerd dan wel stopgezet.

- Steun van zorgverzekeraars en overheden:

Op landelijk niveau zijn de koepels (ZN en VNG) met elkaar overeengekomen passende financiële maatregelen te nemen. Dit betreft o.a. aanvullende bevoorschotting tot 100% op de langdurige en forensische zorg en WMO en Jeugdwet en 60%-85% van de ZVW-zorg, passend bij de omvang van contractueel overeengekomen omzet, maar ook hoe om te gaan met meer- en minder kosten (zowel personeel, materiaal als geneesmiddelen) en meer- en minder omzet. ZN en VNG hebben aan de zorginstellingen via verschillende brieven in maart en april 2020 laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd kan worden. Er worden met zorgverzekeraars gesprekken gevoerd, maar de uitkomst hiervan is nog ongewis. Ook de minister van VWS heeft in zijn brief d.d. 15 april 2020 aan de Tweede Kamer laten weten dat de overheid de zorgsector in staat wil blijven stellen om te doen wat nodig is om voor de lange termijn de continuïteit van zorg en ondersteuning te borgen.

Op dit moment zijn de effecten op liquiditeit, resultaat en vermogen nog onvoldoende duidelijk. Op basis van de intentie afspraak van de verschillende financiers en de minister, hebben wij de verwachting dat de financiële risico's van deze crisis relatief beperkt blijven. Immers GGzE houdt middels bevoorschotting voldoende liquiditeit en middels compensatie voor gederfde opbrengsten en extra gemaakte kosten kan een acceptabel bedrijfsresultaat over 2020 gerealiseerd worden. Op basis van de hierboven genoemde gemaakte afspraken vinden wij de continuïteitsveronderstelling passend.

1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na resultaatbestemming)

	<i>Ref.</i>	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	140.053.293	145.598.446
Financiële vaste activa	2	74.171	74.171
Totaal vaste activa		<u>140.127.464</u>	<u>145.672.617</u>
Vlottende activa			
Voorraden	3	138.385	149.199
Onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's	4	6.311.933	5.048.168
Vorderingen en overlopende activa	5	17.512.981	22.731.707
Liquide middelen	7	7.220.914	8.296.431
Totaal vlottende activa		<u>31.184.213</u>	<u>36.225.505</u>
Totaal activa		<u><u>171.311.677</u></u>	<u><u>181.898.122</u></u>
	<i>Ref.</i>	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
8			
Kapitaal		45	45
Bestemmingsfonds WLZ		9.849.565	9.849.565
Algemene reserve		45.858.901	44.178.421
Totaal eigen vermogen		<u>55.708.511</u>	<u>54.028.031</u>
Voorzieningen	9	10.012.614	9.968.494
Langlopende schulden	10	74.619.664	82.828.972
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	388.126	4.340.589
Kortlopende schulden en overlopende passiva	11	30.582.762	30.732.036
Totaal passiva		<u><u>171.311.677</u></u>	<u><u>181.898.122</u></u>

1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

	<i>Ref.</i>	2019	2018
		€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	13	172.487.529	165.671.335
Subsidies	14	4.852.001	5.868.546
Overige bedrijfsopbrengsten	15	4.920.800	4.225.168
Som der bedrijfsopbrengsten		182.260.330	175.765.049
Bedrijfslasten			
Personeelskosten	16	132.615.216	127.028.632
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	12.518.111	12.993.045
Overige bedrijfskosten	18	31.844.866	30.670.535
Som der bedrijfslasten		176.978.193	170.692.212
Bedrijfsresultaat		5.282.137	5.072.837
Financiële baten en lasten	19	-3.601.657	-4.053.657
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		1.680.480	1.019.180
Resultaat boekjaar		1.680.480	1.019.180
Resultaatbestemming			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2019	2018
		€	€
Toevoeging/ (onttrekking):			
Algemene reserve		1.680.480	1.019.180
Bestemmingsfonds WLZ		0	0
		1.680.480	1.019.180

1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

1.12.1 Algemeen

Voor de grondslagen van waardering en resultaatbepaling wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling vermeld bij de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019 wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019. Afwijkende balanstotalen zullen in de toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019 nader worden toegelicht. De afwijkingen met een beperkte omvang welke verband houden met de betrokken deelnemingen worden niet toegelicht.

Voor de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening 2019 wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening 2019. Afwijkende resultatenrekeningtotalen zullen in de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening 2019 nader worden toegelicht.

Continuïteit

Voor een toelichting over de continuïteit i.v.m. de uitbraak van de Covid-19 pandemie zie de toelichting in de waarderingsgrondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.12.2 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Deelneming Breedband Regio Eindhoven BV	74.171	74.171
Deelneming GGzE Holding BV	0	0
Totaal financiële vaste activa	<u>74.171</u>	<u>74.171</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>€</u>
Boekwaarde per 1 januari	74.171
Af: ontvangen aflossing leningen	0
Af: totaal aandeel in het resultaat van deelnemingen	0
Boekwaarde per 31 december	<u>74.171</u>

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Medische middelen	5.000	5.000
Voedingsmiddelen	114.504	122.521
Kantoorbenodigdheden	21.831	24.628
Af: voorziening incourant	-2.950	-2.950
Totaal voorraden	<u>138.385</u>	<u>149.199</u>

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	6.425.752	6.784.036
Nog te factureren omzet DB(B)C's	5.597.280	9.676.871
Te vorderen gelden Jeugdfinanciering	471.031	699.811
Te vorderen gelden LGGZ	1.305.658	1.656.054
Te vorderen gelden WMO	1.542.603	1.667.606
Rekening-courant MHFA	0	-274.562
Overige vorderingen	2.170.657	2.521.891
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>17.512.981</u>	<u>22.731.707</u>

1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

Overige vorderingen en overlopende activa

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Vorderingen inzake pc-privé en fietsplan	63.444	80.516
Vooruitbetaalde contracten, huur panden en verzekeringen	333.917	343.036
Vooruitbetaalde IZZ premie	208.899	205.815
GGzE BV's	421.985	622.718
Te vorderen netto salaris	82.313	90.331
Diversen	1.060.099	1.179.475
Totaal overige vorderingen	<u>2.170.657</u>	<u>2.521.891</u>

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Bankrekeningen	7.193.158	8.256.301
Kassen	27.756	40.130
Totaal liquide middelen	<u>7.220.914</u>	<u>8.296.431</u>

Toelichting

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsfonds WLZ	9.849.565	9.849.565
Algemene reserve	45.858.901	44.178.421
Totaal eigen vermogen	<u>55.708.511</u>	<u>54.028.031</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Bestemmingsfonds WLZ	9.849.565	0	0	9.849.565
Algemene reserve	44.178.421	1.680.480	0	45.858.901
Totaal eigen vermogen	<u>54.028.031</u>	<u>1.680.480</u>	<u>0</u>	<u>55.708.511</u>

1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

10. Langlopende schulden

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden.

11. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Crediteuren	3.576.136	2.952.312
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	8.209.309	9.709.309
Belastingen en sociale premies	6.352.270	6.025.953
Schulden inzake pensioenen	98.461	94.330
Vakantiegeld	4.288.238	4.061.583
Vakantiedagen	1.915.236	2.019.423
Rente	879.195	1.072.478
Diversen kortlopende schulden	5.263.917	4.796.648
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	30.582.762	30.732.036

Toelichting:

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Opbrengsten Zorgverzekeringswet	68.413.700	64.901.485
Opbrengsten LGGZ	8.373.322	9.457.844
Opbrengsten WLZ	24.521.550	22.414.426
Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie	35.916.037	35.633.243
Opbrengsten Jeugdwet	13.711.635	10.632.513
Opbrengsten Wmo	21.394.754	22.532.225
Overige opbrengsten zorgprestaties	156.531	99.599
	<u>172.487.529</u>	<u>165.671.335</u>

14. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Beschikbaarheidsbijdrage opleidingen	2.729.821	2.446.980
Overige subsidies	2.122.180	3.421.566
	<u>4.852.001</u>	<u>5.868.546</u>

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Personele en administratieve diensten derden	1.358.531	823.337
Personele diensten verricht voor derden	1.149.273	1.083.869
Huur	1.111.498	1.028.009
Energie	266.951	270.940
Diverse opbrengsten	1.034.547	1.019.013
Totaal	<u>4.920.800</u>	<u>4.225.168</u>

1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Lonen en salarissen	97.024.498	94.002.948
Sociale lasten	16.208.607	14.560.336
Pensioenpremies	8.758.637	8.444.040
Totaal directe personeelskosten	121.991.742	117.007.324
Mutatie voorzieningen	44.120	433.496
Andere personeelskosten	4.779.131	4.280.473
Subtotaal	126.814.993	121.721.293
Personeel niet in loondienst	5.800.223	5.307.339
Totaal personeelskosten	132.615.216	127.028.632

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Algemene en administratieve functies	269	276
Hotelfuncties	89	77
Cliëntgebonden functies	1.479	1.441
Verpleegkundigen in opleiding	56	55
Totaal	1.893	1.849
Personeel niet in loondienst	54	50

Het aantal werknemers dat werkzaam is buiten Nederland is nihil.

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
- materiële vaste activa	12.518.111	12.993.045
- financiële vaste activa	0	0
Totaal afschrijvingen	12.518.111	12.993.045

1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.762.365	7.317.821
Algemene kosten	9.200.111	9.117.549
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	2.573.244	2.518.406
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	5.434.109	5.272.989
- Energie	2.323.661	2.031.376
Subtotaal	7.757.770	7.304.365
Huur en leasing	4.551.376	4.412.394
Totaal overige bedrijfskosten	31.844.866	30.670.535

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Rentebaten	92.417	80.270
Subtotaal financiële baten	92.417	80.270
Rentelasten	3.605.169	4.181.992
Resultaat deelnemingen (lasten)	46.124	-73.393
Overige financiële lasten	42.781	25.328
Subtotaal financiële lasten	3.694.074	4.133.927
Totaal financiële baten en lasten	-3.601.657	-4.053.657

20. Gebeurtenissen na balansdatum

Impact uitbraak Covid-19 pandemie

Voor een toelichting op de impact zie hoofdstuk 1.9 in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.15 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

De Raad van Bestuur van Stichting GGzE te Eindhoven heeft de jaarrekening 2019 vastgesteld in de vergadering van 9 april 2020.

De Raad van Toezicht van Stichting GGzE te Eindhoven heeft de jaarrekening 2019 goedgekeurd in de vergadering van 12 mei 2020.

1.16 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

W.G.

J.W.M. Verbugt

W.G.

Dr. G.H.M. Mertens
voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

mr. T.E. van Scheijndel
vice-voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

I.B.J. Meijer
lid Raad van Toezicht

W.G.

Drs. E.A.P.M. Thewessen
lid Raad van Toezicht

W.G.

ir. J.B. Helms
lid Raad van Toezicht

W.G.

Drs. H.T.G. Slagt RA
lid Raad van Toezicht

W.G.

Prof. Dr. H.F.L. Garretsen
lid Raad van Toezicht

2. Overige gegevens

2.1 STATUTAIR REGELING RESULTAATBESTEMMING

De resultaatbestemming is niet statutair bepaald. De Raad van Bestuur heeft met de Raad van Toezicht de afspraak dat het jaarlijkse bedrijfsresultaat zal worden toegevoegd aan het bedrijfsvermogen ten behoeve van een acceptabele solvabiliteit. De Raad van Toezicht dient jaarlijks de voorgestelde resultaatbestemming goed te keuren.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting GGzE

Verklaring over de jaarrekening 2019

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting GGzE ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting en de groep (de stichting samen met haar dochtermaatschappijen) op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening 2019 van Stichting GGzE te Eindhoven gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2019; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting GGzE zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

5QFPHFX447AM-1572159015-118

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Benadrukking van de onzekerheid in verband met de effecten van het coronavirus (Covid-19)

Wij wijzen op de toelichting in de jaarrekening waarin de raad van bestuur de mogelijke invloed en gevolgen van het coronavirus (Covid-19) op de stichting en op de omgeving waarin de stichting opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. In deze toelichting is ook beschreven dat er nog steeds onzekerheden bestaan en dat het daarom op dit moment redelijkerwijs niet goed mogelijk is om de toekomstige effecten in te schatten. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door Stichting GGzE als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag bij de jaarrekening;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 400 en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 27 mei 2020
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel is getekend door drs. H.A.B. de Coninck RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Stichting GGzE

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

GGzE
Postbus 909
5600 AX Eindhoven

www.ggze.nl
www.ggzei.nl
www.dewoenselsepoort.nl
www.werkenbijggze.nl

Vragen of informatie?
info@ggze.nl

Klaar voor morgen